

Stichting
Andreas College

Limes

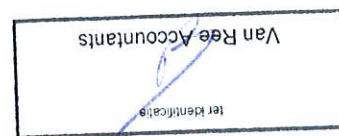
Pieter Groen

Rijnmond

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs
te Katwijk e.o.

JAARVERSLAG 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
-----------------	---

Bestuursverslag 2016

1. Algemeen.....	4
2. Verslag Raad van Toezicht over het jaar 2016.....	6
3. Governance.....	7
4. Onderwijs.....	7
5. Kwaliteitszorg.....	12
6. Onderzoek en Internationalisering.....	13
7. Personele zaken.....	14
8. Huisvesting en materiele zaken.....	17
9. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen.....	18
10. Financiële zaken.....	19
10.1 Financiële positie en kengetallen	19
10.2 Financiële gang van zaken in 2016	21
10.3 Treasury	22
10.4 Continuïteitsparagraaf	23

Jaarrekening 2016

A.1.0 Grondslagen voor waardering.....	29
A.1.1 Balans per 31 december 2016 na resultaatbestemming.....	31
A.1.2 Staat van baten en lasten over 2016.....	32
A.1.3 Kasstroomoverzicht over het jaar 2016.....	33
A.1.4 Toelichting behorende bij de balans per 31 december 2016.....	34
A.1.5 Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten over 2016.....	38
A.1.6 Verbonden partijen	41
A.1.7 WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	42

Overige gegevens

1. Controleverklaring	45
2. Resultaatbestemming	47
3. Gebeurtenissen na balansdatum.....	47

Voorwoord

Hierbij bieden wij de lezer het jaarverslag aan over het kalenderjaar 2016 van de Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.

Het jaarverslag 2016 bestaat uit een bestuursverslag inclusief het verslag van de Raad van Toezicht, de jaarrekening en overige gegevens. In het bestuursverslag wordt verslag gedaan van de belangrijkste elementen van het gevoerde beleid. De jaarrekening betreft de financiële situatie op de balansdatum en de financiële gang van zaken gedurende het verslagjaar. Het jaarverslag is opgesteld onder het regime van de inmiddels vertrouwde richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het toepassen van deze richtlijnen past goed in het creëren van gezonde bestuurlijke verhoudingen, waarbij het onderwijs als professionele sector jaarlijks laat zien hoe op professionele wijze invulling wordt gegeven aan de door politiek en maatschappij aan het onderwijs gegeven onderwijskundige en pedagogische opdracht.

Passend in het voorwoord van een jaarverslag is het ook goed terug te kijken en wat high lights te benoemen. Immers wij werken er aan om ook in dit verslagjaar te laten zien dat we onze leerlingen kwalitatief goed onderwijs hebben geboden. Dat doen we niet alleen met goede- en verzorgde lessen, maar ook door hen ruimte te bieden om zich te ontwikkelen en te groeien van brugklasser naar jong volwassene. Uitdagen, prikkelen, ondersteunen, motiveren en passende zorg bieden om het maximale uit hun talenten te halen. Samenwerking tussen leerlingen en docenten, maar ook tussen de leerlingen onderling is daarom noodzakelijk. Dit doen we met betrokkenheid dag in, dag uit. Wij staan voor onze leerlingen, wij staan voor hun school, in een samenleving die niet altijd makkelijk en overzichtelijk is.

Het was voor onze scholen weer een groot voordeel dat de resultaten in het vorige schooljaar meer dan mooi te noemen waren. De goede eindexamenresultaten leverde het Vakcollege Rijnmond in het Elsevier onderzoek bij de Nederlandse scholen het predicaat: "Superschool uit de Beste Scholen van Nederland" op.

Natuurlijk is de Stichting Andreas College met haar drie scholen niet alleen gericht op het rendement denken, de bezieling van de leidinggevenden en de docenten is de drive om mooi en betrokken onderwijs te geven.

Conform artikel 6 van de statuten van de Stichting Andreas College te Katwijk en omstreken heeft de Raad van Toezicht in haar vergadering van 30 mei 2017 dit jaarverslag goedgekeurd.

Graag bedank ik de Raad van Toezicht, de locatiedirecties, de medewerkers en alle samenwerkingspartners voor hun bijdragen aan de mooie prestaties in het afgelopen jaar.

Ik wens u veel leesgenoegen toe.

mr. Joh. A. Stevens
directeur-bestuurder

Mei 2017

1. Algemeen

Missie en visie van de Stichting Andreas College

Stichting Andreas College staat voor kwalitatief goed onderwijs waarin leerlingen vanuit een breed Protestants Christelijk perspectief hun eigen identiteit verder kunnen ontwikkelen in een complexe samenleving waarin verschillende culturele en levensbeschouwelijke stromingen bestaan. Wij willen als school uitstralen dat 'elk mens telt' en hier met onze leerlingen vorm aan geven doordat we persoonlijke aandacht, respect en zorgzaamheid voor elkaar hebben. Onze onderlinge verbondenheid klinkt door in de gezamenlijk uitgedragen Protestants Christelijke overtuiging, de manier waarop wij in het leven willen staan en de daaraan verbonden gezamenlijke waarden. Deze waarden zijn richtinggevend voor de manier waarop wij een leer - en leefgemeenschap willen zijn. Hierdoor ontwikkelen wij onze eigen identiteit. Vanuit dit Protestants Christelijk perspectief bestaat op onze scholen een grote diversiteit aan persoonlijke (geloofs-) overtuigingen. We zien deze diversiteit als meerwaarde en als inspiratiebron om leerlingen waarden als tolerantie en respect mee te geven. Een onlosmakelijk onderdeel van de ontwikkeling is het kunnen hanteren van de eigen identiteit in relatie tot die van anderen en het kunnen omgaan met verschillen. "De school als trainingsveld voor het leven!".

Naar onze mening ontwikkelt een leerling zich het best als zij een maximale invulling weten te geven aan het leer- en leefklimaat van zijn school.

Leerklimaat: Ouders en leerlingen verwachten primair van een school dat leerlingen het diploma halen dat bij hen past. De Stichting Andreas College neemt deze taak serieus. Daarnaast willen we dat onze leerlingen zich goed voorbereid op hun vervolgopleiding voelen.

Leefklimaat: Op onze locaties voelen leerlingen zich veilig, thuis en gezien. Zij ontwikkelen niet alleen hun leren, maar leren samenwerken, ontwikkelen andere talenten, verrijken zich op cultureel gebied, vergroten hun creativiteit en leren voor zichzelf op te komen. Deze zaken hebben wij samengevat als het leefklimaat. In de komende jaren zullen wij verder vorm geven aan het leefklimaat. Het leefklimaat laat zich moeilijk kwantitatief evalueren. Nadruk zal komen te liggen op kwalitatief onderzoek waarbij klanttevredenheid bij leerlingen, ouderparticipatie en medewerkers een belangrijke rol speelt

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Wij willen als school midden in de lokale en regionale samenleving staan. Dit betekent dat onze leerlingen regelmatig aan activiteiten voor goede doelen deelnemen of dit zelf organiseren. Ook worden door de leerlingen projecten opgezet en uitgevoerd om ondersteuning te bieden aan diegenen in de maatschappij die extra zorg behoeven.

We nemen daarnaast ook onze verantwoordelijkheid voor de effecten van onze bedrijfsvoering op mens, milieu en maatschappij. We willen zuinig zijn op elkaar en op de wereld om ons heen. In alles wat wij doen bekijken we of het beter kan; efficiënter, minder belastend en gezonder. We kiezen eerder voor de beste dan voor de snelste oplossing.

Bewust en duurzaam omgaan met energie is een belangrijk onderdeel van duurzaam ondernemen. Omdat LED-verlichting de meest duurzame verlichting is, heeft de Stichting Andreas College een traject ingezet om op alle locaties de bestaande verlichting te vervangen door LED-verlichting. Daarnaast is er een project gestart om, met behulp van de verkregen SDE subsidie, zonnepanelen te plaatsen op de daken van de scholen. Zonnepanelen leveren een bijdrage aan de verduurzaming van scholen in de vorm van CO₂-uitstoot reductie.

Kernactiviteiten en kerngegevens

Andreas College

Het Andreas College is een brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Katwijk waar onderwijs wordt gegeven in de volgende sectoren:

- VWO
- HAVO
- VMBO
 - o Theoretische leerweg
 - o Gemengde leerweg
 - o Kader/basisberoepsgerichte leerweg: Sector Techniek, Economie en Zorg en Welzijn
 - o Leerwegondersteunend Onderwijs (LWOO)/ en Leerwerktraject (LWT) met hetzelfde aanbod als het VMBO

Limes praktijkonderwijs

De school verzorgt praktijkonderwijs voor alle leerlingen die zich bevinden binnen het voedingsgebied van het Samenwerkingsverband 'VO/SVO Duin- en Bollenstreek' en onderhoudt nauwe relaties met de scholengemeenschappen die onder andere leerwegondersteunend onderwijs aanbieden.

Juridische structuur

Met ingang van 26 november 2015 bestaat de VCVO Katwijk e.o. niet meer. Per die datum is de bestaande verenigingsvorm omgezet in een stichtingsvorm. De volledige tenaamstelling van onze stichting luidt: Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is ongewijzigd gebleven: 40448410. De stichting bestaat sinds bovengenoemde datum uit het Andreas College en Limes praktijkonderwijs. Er is een Raad van Toezicht ingesteld. In het Bestuursreglement wordt de werkverhouding tussen de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder geregeld. Dit reglement is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 1 december 2015 vastgesteld.

Organisatiestructuur

Het Andreas College (Pieter Groen en Vakcollege Rijnmond) en Limes praktijkonderwijs maken onderdeel uit van de stichting maar worden door het Ministerie van OCenW beschouwd als twee afzonderlijke entiteiten met elk een eigen BRIN-nummer. Zoals gezegd bestaat de stichting uit twee scholen en heeft drie schoolgebouwen ter beschikking. Hier volgen momenteel ongeveer 2000 leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar uit Katwijk en omgeving onderwijs.

Locaties

Pieter Groen

MAVO/HAVO/VWO

Helmsbergweg 10

2221 SZ Katwijk

Tel.: 071-4024201

Vakcollege Rijnmond

VMBO basis/kader/gemengde leerweg

Louise de Colignyalaan 2

2224 VT Katwijk

Tel.: 071-4013128

Limes Praktijkonderwijs

Louise de Colignyalaan 5

2224 VT Katwijk

Tel.: 071-4029990

Correspondentieadres

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.

Postadres: Postbus 48, 2220 AA Katwijk

Bezoekadres: Louise de Colignyalaan 2, Katwijk

Tel.: 071-4013128

E-mailadres : secretariaat@stichtingandreascollege.nl

Gegevens over de rechtspersoon

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.

Telefoon: 071-4013128

Internetsite: www.stichtingandreascollege.nl

Bestuursnummer: 40700

Naam contactpersoon: H. de Best

E-mailadres : secretariaat@stichtingandreascollege.nl

Brinnummer: 25GD / 26HN

2. Verslag Raad van Toezicht over het jaar 2016

Organisatorische ontwikkelingen

De transitie van vereniging naar stichting was een belangrijke gebeurtenis in het schooljaar 2015-2016. Deze verandering is in het eerste gedeelte van het schooljaar 2015-2016 verder voorbereid. De geactualiseerde statuten zijn bij de Kamer van Koophandel gedeponeerd. Per 26 november 2015 is de Stichting Andreas College Voortgezet Onderwijs te Katwijk officieel opgericht. Het toenmalige bestuur is in zijn geheel overgegaan in een Raad van Toezicht. De functie van algemeen directeur is gewijzigd in directeur bestuurder waarbij de Raad van Toezicht aansluitend op deze wijziging haar verantwoordelijkheid heeft genomen om de remuneratie afspraken vast te leggen in de 'cao bestuurders VO'.

Samenstelling Raad van Toezicht

Op 31 december 2016 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende personen:

- De heer D(ick) van den Oever, voorzitter
- De heer L(eo) C. Vooijs
- De heer C(hris) van Dijk
- 2 vacatures (deze zijn ingevuld per 1 januari 2017)

De heren W(im) Korndorffer (voorzitter) en B(ram) van den Eijkel (auditcommissie) zijn in 2016 afgetreden als leden van de Raad van Toezicht. Wij zijn hen bijzonder erkentelijk voor hun waardevolle bijdrage in de RvT. De heer Korndorffer heeft als voorzitter een bepalende rol gespeeld in de omzetting van het toezicht model. Van den Eijkel heeft zich voornamelijk beziggehouden met de financiële en risico management paragraaf van het Andreas College. Mevrouw S(ylvia) Mieras-Tavenier en de heer P(ieter) Guijt zijn per 1 januari 2017 benoemd als lid van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht kent 2 commissies: de remuneratiecommissie en de auditcommissie. De remuneratiecommissie wordt gevormd door de heren D. van den Oever en L. Vooijs. In de auditcommissie namen de heren B. van den Eijkel en C. van Dijk deel.

Vergaderingen en activiteiten

In 2015-2016 heeft de RvT 5 keer vergaderd met directeur-bestuurder. Er zijn 2 overleggen geweest met de GMR. Tevens is er een overleg geweest met het directieteam. Tijdens dit overleg presenteerde de locatiedirecteuren de ontwikkelingen en hun toekomstvisie met betrekking tot de betreffende locaties. Naast de genoemde formele overleggen zijn er meerdere momenten waarop de Raad van Toezicht betrokken is bij de scholen op de diverse locaties. De lijnen met de directeur-bestuurder en staf zijn kort, de communicatie is open en goed. Gedurende het jaar laten we ons informeren over van belang zijnde in- en externe ontwikkelingen. Dit gebeurt onder meer door beleidsrapportages, rapportages van het Ministerie van OCW, tussenrapportages en de managementletter van de accountant. In het kader van de professionalisering van de Raad van Toezicht is er een training gevolgd inzake de veranderde rollen van bestuurder naar toezichthouder.

Bestuurlijke verantwoording

De Raad van Toezicht heeft in 2016 haar goedkeuring verleend aan de jaarrekening 2015 en de begroting 2017. De positieve trend, zoals die in 2014 en 2015 werd waargenomen, continueerde zich ook in 2016. De instroom van leerlingen ligt op een goed niveau. Er was een positieve beoordeling door de onderwijsinspectie over de kwaliteit van het geleverde onderwijs. Hierbij zijn wij verzekerd van een goede financiële basis en een goede bedrijfsvoering. In het kader van continuïteit worden alle relevante beleidsvraagstukken in de vergaderingen van de Raad van Toezicht aan de orde gesteld waarbij wij het van belang vinden om de bestuurder actief te adviseren en ondersteunen bij de te maken keuzes. Ditzelfde geldt voor de financiële aspecten in de vorm van begroting, meerjarenbegroting en tussentijdse cijfers.

Binnen de Stichting Andreas College is een enthousiast team van medewerkers werkzaam. Wij spreken onze waardering uit naar alle medewerkers van de Stichting.

Katwijk, mei 2017

Namens de Raad van Toezicht
D. van den Oever, voorzitter

3. Governance

Het intern toezicht en bestuur zijn bij de Stichting Andreas College ingericht volgende de principes van 'good governance' en in overeenstemming met de Code Goed Bestuur van de VO-raad. Binnen deze werkwijze zijn geen veranderingen opgetreden, daarmee voldoet de stichting aan de uitgangspunten van de Code Goed Bestuur. Dit betekent dat bestuur en toezicht gescheiden zijn door het model van een Raad van Toezicht (RvT) en het College van Bestuur (de directeur-bestuurder).

Medezeggenschap

Er is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) samengesteld uit de mr'en van de beide scholen. Hierin zijn leerlingen, medewerkers en ouders vertegenwoordigd. Deze raad en de directeur-bestuurder bespreken zaken die op stichtingsniveau (bovenschools) moeten worden geregeld. De GMR bestaat uit twaalf leden onder wie zes personeelsleden. De andere zes leden zijn afkomstig uit de ouder- en leerling geledingen. Er is periodiek overleg met de GMR alsmede de financiële commissie van de GMR. Hierbij wordt het meerjaren financieel beleid op hoofdlijnen besproken en daarover advies gevraagd, tevens wordt de jaarrekening jaarlijks toegelicht.

Horizontale verantwoording

Het jaarverslag van de Stichting Andreas College is beschikbaar op de website van de Stichting.

De Stichting Andreas College participeert in "Vensters voor Verantwoording". De voortgezet onderwijs scholen leggen zo online horizontale verantwoording af op de terreinen algemene informatie, resultaten, onderwijsbeleid, kwaliteit en bedrijfsvoering. Gegevens voor "Vensters" worden zowel centraal als door de school aangeleverd. De centrale gegevens worden verzorgd door DUO (voorheen Cfi) en de Inspectie.

In de Vensters voor Verantwoording van Pieter Groen, Vakcollege Rijnmond en Limes praktijkonderwijs kan het volgende worden nagezocht:

- het aantal leerlingen per locatie en waar deze leerlingen vandaan komen (het voedingsgebied en marktaandeel);
- onderwijsresultaten zoals het slaagpercentage, de doorstroom in de onderbouw, het aantal tussentijdse schoolverlaters, de examenresultaten en gemiddelde examencijfers;
- de tevredenheid van de leerlingen, de tevredenheid van de ouders en de waardering van de inspectie;
- de verantwoording van de onderwijstijd en de mate van lesuitval;
- het onderwijs-, zorg- en veiligheidsbeleid;
- informatie over de bedrijfsvoering: verantwoording van de schoolkosten/ouderbijdragen, de financiën en personeelsstatistieken.

4. Onderwijs

Leerlingen

Vakcollege Rijnmond

De aanmeldingen voor het eerste leerjaar van het Vakcollege Rijnmond zijn gestegen ten opzichte van die van het vorig schooljaar. Het gaat om een stijging van 32 leerlingen, waarbij er 20 meer aanmeldingen voor het LWOO zijn. Het aantal zij-instromers is echter lager dan de voorgaande jaren. Doordat het aantal uitstromers (examenklas 4) uitkomt op 219 leerlingen, daalt het aantal leerlingen op het Vakcollege Rijnmond fors. (Omdat t.o.v. het vorige schooljaar ook het aantal LWOO-ers daalt, een daling van in totaal 19 leerlingen, hebben beide ontwikkelingen een nadelig effect op de begroting voor het schooljaar 2016 – 2017 en daarmee op de omvang van de formatie. Het totaal aantal leerlingen komt daarbij met de start van het schooljaar 2016-2017 op 544 leerlingen. (schooljaar 2015-2016: 613 leerlingen).

Pieter Groen

Voor het schooljaar 2016-2017 zien wij dat het herstel m.b.t. de aanmeldingen zich verder doorzet. Voor Pieter Groen geldt dat het aantal aanmeldingen met 21 leerlingen hoger uitvalt dan in het voorafgaande jaar. Omdat bij de locatie Pieter Groen er dit jaar ook een grote uitstroom is, blijft het aantal van 1.137 leerlingen voor 2016-2017 gelijk t.o.v. het schooljaar 2015-2016.

Limes praktijkonderwijs

Per 1 oktober 2016 stonden 247 leerlingen ingeschreven bij Limes praktijkonderwijs. Het leerlingenaantal is ten opzichte van 2015 afgenomen met 26. Deze daling wordt veroorzaakt door een lager aantal aanmeldingen, er geen mogelijkheden meer zijn voor dispensatie leerlingen en de tussentijdse uitstroom aan het einde van het 4e leerjaar groter was dan verwacht. Afgelopen jaar hebben zich opnieuw leerlingen aangemeld uit het 'buitengebied'. Dit schooljaar is deze tendens gecontinueerd. Om beheersbaarheidsredenen streven wij naar een ideale grootte van ongeveer 220 leerlingen. Dit betekent wel dat de baten lager zullen worden, waardoor de lasten navenant naar beneden zullen moeten worden gebracht.

VAVO

In het schooljaar 2016/2017 en 2015/2016 waren er respectievelijk 20 en 9 VAVO- leerlingen geregistreerd.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het Andreas College staat in beginsel open voor alle leerlingen en dus in beginsel alle leerlingen worden toegelaten tot het volgen van onderwijs op het Andreas College.

De verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen in de komende jaren is opgenomen onder paragraaf 7.4.1.

Onderwijsprestaties

Vakcollege Rijnmond

De eindexamenresultaten van Vakcollege Rijnmond eind juni waren goed. Het percentage geslaagden was op Basisniveau 100% (57 kandidaten) tegenover landelijk 97,8%. Van de Kaderleerlingen slaagde 98,1% (155 van de 158 kandidaten) tegenover landelijk 95,9%. De hoogte van de CE-cijfers voor Basis was precies gelijk aan het landelijke gemiddelde. Dat gold ook voor het gemiddelde eindcijfer: 6,7. Voor Kader lag het CE-cijfer iets boven het landelijk gemiddelde: 6,4 tegenover 6,3 en het gemiddelde eindcijfer lag met 6,7 ook iets boven het landelijk gemiddelde van 6,5. Het examenresultaat van 2016 mag dus als succesvol worden bestempeld. Met het aantal van 215 examenkandidaten behoort het Vakcollege Rijnmond tot de grootste scholen met vmbo kader- en basis-leerlingen op één locatie in de regio. Daarbij volgde ruim zeventig procent van deze leerlingen het kader-niveau.

Pieter Groen

De onderwijsprestaties van Pieter Groen zijn goed. De doorstroming in de bovenbouw en de slagingspercentages zijn hoger dan het landelijk gemiddelde. Afgelopen twee jaar is er veel aandacht uitgegaan naar de doorstroming in de onderbouw. Door het benadrukken van de enkelvoudige adviezen vanuit het samenwerkingsverband wordt dit de komende jaren helder m.b.t. het rendement. Helaas wordt dit landelijk weer losgelaten en gaan basisscholen weer meer dubbele adviezen geven. Wij maken ons ook zorgen om de hoogte van de adviezen. Binnen onze school wordt vaker opgemerkt dat er veel herstel programma's voor leerlingen nodig zijn om ze op niveau te krijgen. De aanmeldingen laten ook meer en meer zien dat er minder mavo adviezen gegeven worden. De rendementscommissie van Pieter Groen heeft de doorstroming in kaart gebracht en bewaakt het proces hierin.

Limes praktijkonderwijs

De totale uitstroom van het schooljaar 2015-2016 bedroeg 70 leerlingen waarvan:

- 6 leerlingen niet geplaatst (1 uitzetting, 2 in afwachting traject gemeente, 1 psychiatrische inrichting, 1 arbeidstoeleiding bij welzijnswaartier). 1 niet meer kunnen contacten;
- 55 leerlingen bestendig geplaatst;
- 9 leerlingen hebben al voor de uitstroomklas de school verlaten; (2 naar andere pro, 1 naar VMBO, 1 verhuizing, 1 uitzetting, 2 VSO, 1 Cardea /Rebound, 1 gesloten inrichting)
- Excellente school voor 3 jaar.

De ontwikkeling van de plaatsing van de bestendige uitstroom ontwikkelt zich de laatste jaren positief, zoals uit onderstaande tabel blijkt. Onder bestendige uitstroom verstaan we arbeid of doorleren.

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Percentage	82,5%	77,1%	85,5%	84,6%	90,5%
Aantallen	33	27	47	33	55

Bij de uitstroombestemming valt op dat een hoog percentage leerlingen doorleert: 62% (34 leerlingen, waarvan 2 naar BBL niveau 2, 29 naar entree, 2 BOL niveau 2 en 1 niveau 3 dansopleiding). Dit hoge percentage leerlingen dat doorleert, valt m.n. toe te schrijven aan de 14 leerlingen uit klas 4 die doorgestroomd zijn naar het Entreecollege. 38% (21 leerlingen) van de bestendige uitstroom is uitgestroomd naar arbeid. Met het Entreecollege wordt inmiddels overleg gevoerd om afspraken te maken over de doorstroombmogelijkheden naar het MBO.

Opvallend is het hogere percentage leerlingen dat uitstroomt naar reguliere arbeid met ondersteuning/begeleiding (jobcoach, loonkostensubsidie e.d.). Dit is toe te schrijven aan de invoering van het doelgroep register.

Als we onze uitstroomcijfers vergelijken met de landelijke (96,1) en de regionale (93,9) cijfers, zien we dat Limes in de bestendige uitstroom iets achterblijft. Uitgangspunt van het onderwijsbeleid is en blijft: de leerlingen in vijf schooljaren toeleiden naar de arbeidsmarkt.

Onderwijs en onderwijsontwikkeling

Vakcollege Rijnmond

Rijnmond is per 1 augustus 2015 verder gegaan als Vakcollege Rijnmond. Dit wordt tot op heden ervaren als een goede keuze. De reacties van ouders, leerlingen en collega's ondersteunen dit gevoel. Doordat er met een versterkt mentorschap wordt gewerkt, voelen de leerlingen zich heel veilig. Mentoren staan 10 tot 14 uur per week voor de eigen klas. Ook heeft het Vakcollege een impuls gegeven aan gevarieerd onderwijs. Het maken van lessen en het veelvuldige collegiaal overleg dat nodig is om deze attractieve onderwijsvorm te laten slagen, lijkt veel energie te generen bij docenten. Het onderwijs is nieuw, contextrijk en zeer gevarieerd. Het doorvoeren van het Vakcollege in alle leerjaren vergt vanzelfsprekend nog de nodige energie. Verder moet er nog de nodige tijd gestoken worden in de ontwikkeling van het lesprogramma. Doordat de school lid is van de Landelijke Vereniging van Vakcolleges, kunnen docenten gratis gebruik maken van de digitale lessenreeksen die ontwikkeld zijn door het Consortium Beroepsonderwijs.

Afgelopen schooljaar is met een klas Gemengde Leerweg gestart en deze lijkt een kansrijke toekomst tegemoet te gaan. Deze leerweg is bedoeld voor leerlingen die cognitief de mogelijkheid hebben om bijvoorbeeld HAVO te doen of tenminste Theoretische Leerweg, maar die ook een beroepsgericht vak willen volgen. De Gemengde Leerweg komt daarmee tegemoet aan de leerlingen die een deel van de schooltijd met hun handen willen werken.

Ook dit schooljaar zal er weer met een Onderwijscommissie worden gewerkt, nu onder leiding van de stafmedewerker onderwijs op stichtingsniveau.

Om het onderwijsaanbod nóg aantrekkelijker te maken zijn gesprekken gestart met de schildersopleiding om op Rijnmond MBO niveau 1 en 2 te kunnen aanbieden. Deze gesprekken hebben erin geresulteerd dat met ingang van 1 januari 2017 de MBO-leerlingen van ROC Leiden/ID-College hun praktijklessen op ons Vakcollege volgen.

Pieter Groen

Het Pieter Groen blijft een school die zich continue ontwikkelt. Wij bieden een breed pallet aan extra activiteiten en ontwikkel mogelijkheden voor leerlingen. We benadrukken het belang van TTO en geven vanaf volgend schooljaar alle niveaus de mogelijkheid hiervoor te kiezen. De Pieter Groen Academy krijgt een breder programma waarin niet alleen de keuzes voor wetenschapsonderwijs zitten, maar ook programmeren en kunst en cultuur. Voor dit laatste starten we in het volgend schooljaar met een musical programma. Wij blijven onze lessentabellen bijschaven. Afgelopen jaar is het MOVE uur het tweede jaar ingegroeid en is het FLEX uur voor de bovenbouw gestart. Met deze uren geven we leerlingen de mogelijkheid extra ondersteuning, extra verrijking of andere programma's te volgen.

De concurrentiepositie van Pieter Groen laat zien dat er goed aan wordt gedaan alle afdelingen een eigen gezicht te geven, met behoud van het Pieter Groen gevoel. TTO, Entreprenasium, Pieter Groen Academy en Sport zijn de speerpunten: natuurlijk naast goed onderwijs. Komend jaar zal de mavo doorontwikkeld worden in de mavo met lef. Een mavo anno 2020 waarbij gepersonaliseerd leren centraal staat.

Limes praktijkonderwijs

De onderwijsontwikkeling op Limes is continue in beweging. Voortdurend wordt gezocht naar mogelijkheden het praktijkonderwijs op een eigentijdse manier vorm te geven en de leerlingen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. Het gebruik van ICT-middelen maakt hier vanzelfsprekend deel van uit. Het toepassen van digitale middelen gebeurt in nauwe samenwerking met Microsoft. Dit schooljaar blijft het ontdekken van toepasbare technologie en het inbedden hiervan in het projectonderwijs en de lessen op de rol staan. Hiervoor zullen dit jaar nog steeds extra financiële middelen nodig zijn. In de eerste plaats om met programma's te kunnen werken die niet ondersteund worden door de huidige hardware. In de tweede plaats omdat het gebruik van de huidige Surfaces onderzocht moet worden op continuering of dat deze worden vervangen door I-Pads. Wanneer, om kwetsbaarheidsredenen, wordt gekozen voor de I-Pad zal dit gevolgen hebben voor het gebruik van de huidige software-infrastructuur. Daarvoor zullen dan aanpassingen noodzakelijk zijn, wat mogelijk extra investeringen vraagt. De mogelijkheid om gebruik te gaan maken van het bedrijf Snapit, wordt onderzocht. De kosten van aanschaf, onderhoud en software lespakketten maken de kostenbeheersing mogelijk eenvoudiger.

Passend Onderwijs en ondersteuning

Op het gebied van onderwijsondersteuning kan allereerst vastgesteld worden, dat er Andreas breed met enthousiasme en toewijding gewerkt is aan ondersteunend maatwerk voor zeer uiteenlopende ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Sinds de invoering van Passend Onderwijs in 2014 is de ondersteuningsbehoefte enorm toegenomen en wordt het probleemoplossend vermogen van de medewerkers danig op de proef gesteld om voor maatwerk te kunnen zorgen.

Door passend onderwijs en de rol van het samenwerkingsverband is er een constante betrokkenheid van de scholen om goed om te gaan met de afdeling onderwijsondersteuning. Op stichting niveau is een manager onderwijsondersteuning aangesteld die een aantal verantwoordelijkheden krijgt.

Binnen het Vakcollege Rijnmond heeft de uitvoering van het Passend Onderwijs nog niet in volle omvang zijn beslag gekregen en zal nog de nodige ontwikkeling en dus tijd vergen. Leren staat centraal en leerlingen moeten op Rijnmond ook bereid zijn om hiervoor inspanningen te leveren. De ondersteuning richt zich op alle leerlingen die deze nodig hebben. Hiervoor voert de coördinator regelmatig gesprekken met de mentoren. Allerlei acties die nodig zijn voor die ondersteuning worden hier afgesproken. Echter, het Vakcollege Rijnmond bewaakt ook grenzen. Niet alle gedrag wordt geaccepteerd en er wordt goed gekeken of het gedrag van de leerling veranderbaar is. Gelukkig kan het Vakcollege Rijnmond ook weer LWOO-leerlingen aannemen vanuit plaatsen buiten het Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek.

Bij Pieter Groen wordt er steeds meer van de school verwacht ten aanzien van de ondersteuning, wij willen goede ondersteuning en besteden hier veel tijd en geld aan. Mede hierom is er een manager onderwijsondersteuning aangesteld. Kwalitatieve externe ondersteuning wordt aangeboden in samenwerking met o.a. Centrum van Jeugd en gezin, plus coaching, GGD, Leerplicht en het Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek.

Voor wat betreft het op maat bedienen van leerlingen met problemen biedt Limes een breed palet. Dit doet zij wel strikt binnen de criteria voor praktijkonderwijs.

Een aantal aandachtspunten uit het jaar 2016 zal met voorrang uitgevoerd worden in de eerste helft van 2017.

De prioriteitenlijst laat het volgende zien:

- De coördinatoren onderwijsondersteuning volgen een verkorte cursus in de maanden januari t/m maart 2017;
- Het vervaardigen van een startnotitie over het zorgbeleid van de stichting (waaronder het opstellen van een nulmeting over de zorgtaken);
- Het opstellen van een stichting breed pestprotocol en het aanstellen van anti-pestcoördinatoren voor beide locaties en praktijkschool;
- Zorgbegroting inzichtelijk maken (vergoedingen SWV, personele kosten etc.);
- Hoogbegaafdhedenbeleid;
- Checklist Basisondersteuning toepassen;
- Agenda Passend Onderwijs (maart/april 2017)
- Schoolondersteuningsprofiel (SOP) invullen (gewijzigde insteek)
- Verzuimbeleid
- Vroegtijdig schoolverlaten
- Vacature Limes.

Prestatiebox

In 2016 hebben de scholen binnen het Voortgezet Onderwijs € 208,- per leerling ontvangen vanuit de prestatiebox. Voor het kalenderjaar 2016 heeft het Andreas College hiervoor in totaal € 422.000,- ontvangen. Dit is het gevolg van de afspraken uit het Sectorakkoord. De middelen moeten besteed worden aan de doelen uit het Sectorakkoord. Dankzij deze investeringen krijgen scholen meer mogelijkheden om de ambities uit het Sectorakkoord te realiseren. In het sectorakkoord zijn een aantal ambities en doelen opgenomen. Een korte opsomming:

Toekomstbestendig onderwijs

- Uitdagend onderwijs voor elke leerling (meer aandacht en uitdaging voor toptalenten) en brede vorming voor alle leerlingen
- Verminderen zittenblijven
- De lerende organisatie

Professionele scholen

- Professionalisering en deskundigheidsbevordering van leraren
- Professionalisering schoolleiders en bestuurders (versterking bestuurskracht)

In het sectorakkoord is afgesproken dat scholen de specifieke uitwerking en uitvoering vastleggen in hun schoolplan. De prestatiebox stelt de Stichting Andreas College in staat om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Bij de inzet van de gelden staat de kwaliteitsverbetering van het onderwijs centraal.

De middelen vanuit de Prestatiebox zijn in 2016 ingezet op de volgende terreinen:

Toekomstbestendig onderwijs

- Rekenen en taal: uitbreiding lessentabel, rekencoördinator, examentraining, ondersteuningslessen rekenen en licentiekosten taal en rekenen
- Licentiekosten voor Cumlaude
- Digitale observatietool (DOT) voor lesbezoeken
- Ontwikkelen digitaal onderwijs
- Entreprenasium, m.b.t. maatwerk voor leerlingen
- Studielift 123 voor leren leren

Professionele scholen

Voor de professionalisering en deskundigheidsbevordering van leraren en de professionalisering van schoolleiders en bestuurders zijn in 2016 de gerealiseerde activiteiten opgenomen onder hoofdstuk 7 in het onderdeel kwaliteit van de medewerkers.

5. Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg van het onderwijs heeft binnen de Stichting Andreas College grote aandacht. Er is een kwaliteitsfunctionaris die zich bezig houdt met kwaliteit op zowel stichtings- als schoolniveau in de breedste zin des woords. Er is een kwaliteitssysteem opgezet waarin de diverse kwaliteitsonderwerpen een vaste plaats hebben. D.m.v. de kwaliteitscyclus is dit systeem dynamisch gemaakt. Ieder directiebestuur wordt die onderdelen uit de kwaliteitscyclus die op dat moment spelen, behandeld. Er is een duidelijke samenhang tussen het schoolplan met een scope van 4 jaar, een jaarlijkse update van dit plan, en de jaarplannen van de scholen.

Perigdiek wordt overleg gevoerd tussen bestuur en schoolleiders. Aan de hand van een groot aantal kengetallen worden de beleids- en beheersprocessen binnen de scholen besproken. Op grond daarvan worden afspraken gemaakt over doelstellingen en actiepunten. In een cyclisch proces worden deze ook geëvalueerd. De resultaten worden eveneens voorgelegd aan de interne- en externe toezichthouders: de medezeggenschapsraden en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de Raad van Toezicht en de onderwijsinspectie.

De scholen hanteren verschillende middelen daar waar het gaat om de kwaliteitszorg op peil te houden en te verbeteren. Hierbij is het streven allereerst sturing te geven aan diverse processen in de school en daarnaast ook verantwoording af te leggen intern en extern. Belangrijke parameters zijn de onderdelen uit het Onderwijsresultatenmodel van de inspectie (advies PO/plaatsing 3^e jaar, doorstroming onderbouw, bovenbouwsucces, CE cijfers). Verder zijn de aantallen aanmeldingen en slagingspercentages parameters. Andere parameters zijn de standaarden uit het Onderzoekskader van de Inspectie (waaronder Onderwijsproces, Sociale Veiligheid) en de Klanttevredenheidsonderzoeken (door Kwaliteitscholen). Deze kwaliteitsbronnen maken onderdeel uit van het Jaarplan van de scholen zowel daar waar het gaat om verantwoording achteraf (evaluatie resultaten en conclusies) als sturing vooraf (strategiebijstelling en bepaling doelstellingen). Het primaire proces wordt gemonitord door onder andere lesbezoeken. Hier wordt met behulp van het Digitale Observatietool (DOT) de kwaliteit van de lessen in kaart gebracht. De uitkomsten maken onderdeel uit van de individuele gesprekscyclus van de betreffende docenten.

Pieter Groen

Naast bovengenoemde kwaliteits-parameters wordt gebruik gemaakt van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek over wat werkt in het onderwijs. Een voorbeeld hiervan is de digitalisering van het curriculum. Doel is de motivatie van de leerlingen en de opbrengsten van het onderwijs te verhogen. De kenmerken van de insteek van opbrengstgericht werken zijn dat doelen van tevoren worden benoemd, de resultaten worden geanalyseerd en er mee aan de slag wordt gegaan.

Pieter Groen streeft naar een cultuur van voortdurend zoeken naar manieren en middelen om beter onderwijs te verzorgen.

- Binnen Pieter Groen wordt gebruik gemaakt van instrumenten om kwaliteitszorg voortdurend te verbeteren.
- Opbrengstgericht werken is een belangrijk instrument om aan de kwaliteit van het onderwijs te werken.
- Inspraak van personeel, ouders en leerlingen is belangrijk om de onderwijskwaliteit binnen Pieter Groen gezamenlijk te waarborgen.
- Directe feedback krijgen we van onze partners (medewerkers, ouders, leerlingen) door onder andere jaarlijkse tevredenheidsmetingen.
- Pieter Groen zal zich vooral via Scholen op de Kaart verantwoorden m.b.t. alle facetten die hierin aangegeven kunnen worden.

Bovengenoemde punten maken deel uit van de gesprekscyclus van elke docent. Hier reflecteren we niet alleen door resultaten, maar ook door ouder- en leerling tevredenheid. Tevens is Pieter Groen gestart met het DOT-systeem (Digitaal Observatie Tool) voor lesbezoeken. Hierbij wordt een les eenvoudig tegen het licht gehouden in relatie met de inspectie-eisen. Deze wordt ook gebruikt door onze docenten coaches in hun feedback gesprekken met startende docenten.

Vakcollege Rijnmond

De examenresultaten van het Vakcollege Rijnmond waren het afgelopen jaar ruim voldoende. Leerlingen worden gedegen voorbereid op de examens. Alle signalen wijzen erop dat de school zich verbetert. Met name de impuls van het Vakcollege heeft hieraan bijgedragen. Ook de nieuwe aansturing van teamleiders werkt hieraan mee. De gesprekkencyclus is in werking gezet en alle docenten hebben hun zorgen kunnen uiten. Ook vragen aan de organisatie over eigen mogelijkheden tot groei komen ter sprake. Lesbezoeken worden gedaan en de docenten krijgen feedback op hun prestaties. Via analyse van enquêtes wordt overall de kwaliteit gemeten.

Limes

Volgens de inspectie doet Limes het uitstekend. Kwaliteit moet onderhouden worden en dit doet Limes door terugkerende enquêtes bij de verschillende geledingen en een gesprekkencyclus met docenten. Op Limes is ook een sterke Medezeggenschapsraad die input geeft op het gebied van kwaliteit.

Klachtenregeling

Er is op de scholen een klachtenregeling van toepassing. Deze klachtenregeling geldt alleen als men met een klacht niet ergens anders terecht kan. Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken op school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld, maar er kunnen zich andere situaties voordoen waarin geen overeenstemming is. Klachten kunnen gaan over de begeleiding van leerlingen, de schoolorganisatie, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie en geweld. De klachtenregeling ligt op de locatie-administraties ter inzage. Wij zijn aangesloten bij de Klachtencommissie Christelijk Onderwijs te Den Haag. In 2016 zijn er geen klachten ontvangen.

6. Onderzoek en Internationalisering

Onderzoek

Binnen de scholen van de Stichting wordt er stevig ingezet op de onderzoeksvaardigheden van leerlingen. De ontwikkeling in profielwerkstukken binnen de afdeling is hier de uitkomst van. Het doen van zelfstandig onderzoek gaat niet elke leerling even gemakkelijk af en vereist dikwijls veel begeleiding door docenten. Het idee is dat een gelijkmatige opbouw vanaf de onderbouw, leerlingen beter voorbereidt op zelfstandig onderzoek in de bovenbouw en zo resulteert in positieve effecten in de vorm van onderzoeksvaardigheden en een onderzoeksmatige houding.

Internationalisering

De wereld om ons heen wordt steeds internationaler. Kerntaak van het onderwijs hierbij is om leerlingen de benodigde kennis en vaardigheden bij te brengen om optimaal te kunnen functioneren in deze internationale, geglobaliseerde omgeving. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk dat onze leerlingen beschikken over een internationale oriëntatie, leren om te gaan met andere culturen en kunnen communiceren in verschillende talen. Om deze reden wordt internationalisering steeds meer in ons curriculum geïntegreerd. Wij sluiten aan bij het advies van de onderwijsraad 'Internationaliseren met ambitie'.

Een van de motto's van de stichting luidt: 'De wereld is het speelveld van onze leerlingen'. Wij willen als school de leerling voorbereiden op het wereldburgerschap. Dat doen wij op verschillende manieren.

Een daarvan is het tweejaarlijks deelnemen aan actie 'Going Global' van stichting Edukans. De actie Going Global, die in 2016 werd gehouden voor Ghana, gaat niet alleen over het leggen van contacten en het ervaren hoe dagelijks leven in landen in Afrika verloopt, maar vooral ook over kennismaken met elkaars manier van doen. Daarnaast gaat het bij dit project ook om financiële ondersteuning van hier naar de leeftijdsgenoten in Ghana. In enkele lessenseries zijn de leerlingen bezig geweest met dit thema en is er aan fundraising gedaan. Belangrijk onderdeel van het bezoek dat drie leerlingen van de drie scholen aan Ghana hebben gebracht was het gezamenlijk werken aan het programma 'Life Skills'. De kansen die jongeren in Afrika in het algemeen en de kansen die meisjes hebben, kwamen daarbij aan de orde. De drie leerlingen hebben na terugkeer van hun reis op de eigen school, maar ook op een aantal basisscholen, een presentatie gegeven over de situatie in Ghana en hun belevenissen.

Daarnaast hebben leerlingen op de drie locaties het afgelopen jaar deelgenomen aan verschillende internationale activiteiten. Voor Pieter Groen is dit behalve het aanbieden van tweetalig onderwijs het verbreden van het internationaliseringsprogramma met enkele uitwisselingen in de bovenbouw. Hierbij is de ontwikkeling gestart voor een uitwisselingsprogramma met IJsland voor het vak aardrijkskunde.

Binnen het Vakcollege Rijnmond wordt ieder jaar in januari de skireis¹²³ georganiseerd voor de leerlingen. Doel van deze reis is niet alleen het sportieve karakter, maar ook het kennismaken met het buitenland. De leerlingen worden geconfronteerd met een moderne vreemde taal en de dagelijkse praktijk in een ander land (Oostenrijk). Ook bij het vak geschiedenis wordt aandacht besteed aan internationale zaken. Zo wordt in januari elk jaar aandacht besteed aan de Holocaust herdenking. Een spreker vertelt de leerlingen over de gebeurtenissen van ruim 70 jaar geleden. In de lessen worden deze gebeurtenissen in een bredere context geplaatst en de impact ervan doorgetrokken naar de huidige gebeurtenissen in de wereld.

Ook binnen Limes wordt ieder jaar in januari een ski reis georganiseerd voor de leerlingen. Daarnaast wordt voor de uitstroomleerlingen van Limes jaarlijks de Disneyreis georganiseerd. De leerlingen krijgen zelf een klein budget voor het regelen van hun maaltijden en het opzetten van het dagprogramma. Er wordt van de leerlingen verwacht dat zij zelf contacten hebben met medewerkers van het onderkomen en Euro-Disney. De leerlingen worden zo gedwongen hun vaardigheid in het spreken van het Engels toe te passen. In de uitstroomklassen van Limes zijn daarnaast ook nog beperkt fundraisingacties gehouden (koken en valentijnsactie) voor een project in Nepal.

7. Personele zaken

Werving van docenten in tekortvakken

Het Directiebestuur heeft in het najaar besloten om bij de werving van docenten in tekortvakken (Wiskunde, natuurkunde, Scheikunde, Nederlands etc.) een aantal maatregelen te nemen die naar verwachting positief zullen uitwerken bij het aantrekken van deze docenten. Het wordt aantrekkelijk gemaakt om een tweede studie in een tekortvak op te pakken door onder bepaalde voorwaarden een bonus daarvoor toe te kennen. Er is ook een welkom premie en gunstige studieregelingen bij het aantrekken van docenten in tekortvakken ingevoerd. In beide gevallen is een terugbetalingsverplichting ingevoerd als een docent binnen 3 jaar vertrekt. Nieuw is ook de aanbrenghpremie om medewerkers te stimuleren kandidaten voor moeilijk in te vullen vacatures aan te brengen en hen ervoor te belonen als de aangebrachte kandidaat daadwerkelijk wordt aangenomen. Bij dit alles moet er aan worden gedacht de zittende docenten op gepaste wijze te blijven waarderen. Dit kan mede door de functiemix gestalte krijgen.

Belangrijkste organisatorische wijzigingen:

Bereikbaarheid

In augustus 2016 hebben wij een nieuwe telefooncentrale gekregen. De telefooncentrale is opgezet voor alle drie de locaties. De centrale wordt door een drietal collega's bemenst. Ook is een achtervang geregeld. De bereikbaarheid is verbeterd. De training die de telefonistes/receptionistes hebben gevolgd werpt ook zijn vruchten af. Een belangrijk

neveneffect is dat de locaties-administraties ongestoord hun werkzaamheden kunnen uitvoeren nu het telefoonverkeer door de nieuwe telefooncentrale is geregeld. Alle formatieve wijzigingen zijn in 2016 doorgevoerd.

Nieuwe organisatiestructuur bij Limes praktijkonderwijs

Bij Limes is aan het einde van het kalenderjaar een wijziging doorgevoerd in de organisatiestructuur. De functie van adjunct-directeur is komen te vervallen. Daarvoor in de plaats zijn twee teamleiders gekomen, waarbij er een verdeling tussen de onderbouw (inclusief OOP) en bovenbouw is aangehouden. De verwachting is dat er daardoor een betere verdeling van de werkzaamheden zal ontstaan waarbij zowel het organisatiebelang als het personeelsbelang op een goede wijze kunnen worden behartigd.

Zorgtaken

Er is een zorgmanager benoemd die zich stichtingsbreed gaat bezighouden met de zorg. Daarvoor is een taakomschrijving opgesteld. Hij stuurt o.a. de zorgmedewerkers van alle locaties aan. Daarnaast zal de zorgmanager gaan bezig houden met de zorg op Pieter Groen. Alle zorg coördinatoren volgen een opleiding, zodat zij allemaal hun zorgtaken vanuit hetzelfde referentiekader kunnen uitvoeren. De organisatiestructuur van de stichting is overeenkomstig aangepast.

Scholing

De kwaliteit van de medewerkers is de sleutel tot de kwaliteit van het onderwijs op onze scholen. Het Andreas College streeft naar aantrekkelijke en inspirerende scholen om in te werken. Er wordt gewerkt aan een cultuur die gericht is op verbetering en ontwikkeling. Begeleiding van nieuwe medewerkers en professionalisering van docenten, schoolteams en directieleden krijgen bij alle scholen de nodige aandacht.

In 2016 zijn er tal van activiteiten ondernomen. De belangrijkste, opleidingen, trainingen en cursussen, zijn hieronder op een rijtje gezet. Daarnaast zijn er door veel collega's tal van seminars bijgewoond. Deze seminars zijn niet in het overzicht opgenomen.

Stafdelingen:	Pieter Groen:
<ul style="list-style-type: none">• Stichtingsbrede studiedag• Scholing AFAS (boekhouding)• Kweekvijver management• Training t.b.v. telefooncentrale• ICT cursus Office 365	<ul style="list-style-type: none">• Stichtingsbrede studiedag• Scholing management• Kweekvijver management• Codecult/inventarisatie• Studielift• Zij-instroomtraject docent• Onderwijstraining diverse docenten• Opleiding zorg coördinatoren• Coaching docenten• Training nieuw roosterprogramma
Vakcollege Rijnmond:	Limes praktijkonderwijs:
<ul style="list-style-type: none">• Coaching docenten• Dyslexietraining• Codecult/inventarisatie• Zij-instroomtraject docent• Training nieuw roosterprogramma• Diverse lascursussen• Opleiding zorg coördinator• Kweekvijver management	<ul style="list-style-type: none">• Stichting brede studiedag• Edunova• Muiswerk• Moeders mooiste• Kweekvijver management• Opleiding zorg coördinator• BOS opleiding door een docent• Training nieuw roosterprogramma• Training Emergo groepsleraren

In het eerste kwartaal van 2017 zal het scholingsbeleid worden geëvalueerd, waarbij ook alle nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen. Daarbij kan worden gedacht aan de scholing van docenten die in de beroepsgerichte vakken op het VMBO lesgeven, aan de gevolgen voor de scholing als gevolg van de invoering van het Vakcollege Rijnmond en aan de consequenties van de invoering van het Lerarenregister in augustus 2018. Ook mag de invoering van het TTO bij de MAVO in dit kader niet worden vergeten evenals de uitgangspunten van de notitie tekortvakken.

Dat alles zal er toe leiden dat het bestaande scholingsbeleid en de daarbij behorende reglementen zullen worden aangepast.

Verzuimcijfers 2016

Verzuimcijfers	2016			2015			2015 landelijk gemiddelde		
	OP	OOP	Totaal	OP	OOP	Totaal	OP	OOP	Totaal
Verzuimpercentage	5,6%	4,5%	5,1%	4,6%	4,4%	4,4%	4,9%	5,2%	n.b.
Meldingsfrequentie	1,1	1,0	1,1	1,1	0,9	1,0	1,6	1,3	n.b.
gemiddelde verzuimduur	10,9	21,5	14,2	23,8	12,3	19,8	12,0	15,0	n.b.

Het ziekteverzuimpercentage over 2016 (inclusief zwangerschap) van de Stichting Andreas College ligt op 5,1 % (OP en OOP). Het landelijk verzuimpercentage over 2015 voor het OP is vastgesteld op 4,9% voor het OOP is dat 5,2%. Het landelijke percentage over 2016 is nog niet bekend. Het ziekteverzuim t.o.v. 2015 is bij het OP gestegen. Deze ligt ook hoger dan het landelijk gemiddelde over 2015. Dit wordt veroorzaakt door een aantal langdurig zieken.

Aantal personeelsleden

Onderstaande tabel geeft een totaal overzicht van het aantal personeelsleden op 31-12-2016 in vergelijking met het aantal personeelsleden op dezelfde peildatum in de periode 2014-2015, verdeeld naar aantallen en naar leeftijdscategorie. Dit betreft de totale formatie inclusief de vervanging bij ziekte.

Leeftijdscategorie	2014			2015			2016		
	Vrouw	Man	Totaal	Vrouw	Man	Totaal	Vrouw	Man	Totaal
< 25 jaar	11	2	13	9	5	14	6	4	10
25 tot 35 jaar	19	19	38	22	18	40	20	17	37
35 tot 45 jaar	25	9	34	26	11	37	25	13	38
45 tot 55 jaar	50	26	76	49	25	74	46	25	71
55 tot 65 jaar	42	67	109	38	63	101	40	60	100
65+ jaar	0	1	1	0	3	3	2	5	7
Totaal	147	124	300	144	125	269	139	124	263
In FTE			208,1			203,3			204,7

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren (hierna: WNT-regeling Onderwijs) is gewijzigd. Vanaf 1 januari 2016 geldt voor onderwijsinstellingen een klassenindeling die wordt bepaald aan de hand van 1) de totale baten, 2) het aantal leerlingen en 3) het aantal onderwijssoorten of -sectoren. De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 13 december 2016 de klassenindeling opnieuw vastgesteld aan de hand van de gewijzigde WNT-regeling Onderwijs.

Ontslagvergoedingen

Er zijn één ontslagvergoeding en twee transitievergoedingen ten laste van 2016 gebracht. Wij voeren t.a.v. ontslagvergoedingen een terughoudend beleid. Slechts in uitzonderingsgevallen gaan wij hiertoe over. De transitievergoedingen zijn gebaseerd op een wettelijk kader.

Regeling basis budget

De regeling Basisbudget is in 2016 aangepast. Uit de praktijk is gebleken dat niet alles afdoende was geregeld. Na overleg met de GMR zijn praktische wijzigingen in de regeling aangebracht. De belangrijkste wijziging is dat iedereen nu in de gelegenheid wordt gesteld het opgebouwde budget uit te laten betalen. Dat was op grond van de bestaande regeling niet mogelijk. Redelijk veel docenten (en OOP'ers boven schaal 8) hebben er in december 2016 alsnog voor gekozen hun opgebouwde budget te laten uitbetalen.

8. Huisvesting en materiele zaken

Huisvesting en onderhoud

Vanaf 2015 worden de jaarlijkse terugkerende onderhoudskosten niet meer via de voorziening groot onderhoud (MOP) verwerkt maar in de jaarlijkse exploitatiekosten onderhoud. Vanuit het MOP wordt voor 2017 een jaarplan per locatie opgesteld. De voortgang van deze jaarplannen worden periodiek met de locatiedirecties besproken.

In 2016 zijn op de locaties een aantal werkzaamheden uitgevoerd die in het MOP waren opgenomen. Op Pieter Groen betrof dit het opknappen van de kleedkamers bij de gymlokalen 041/042, het vervangen van het dak boven aula Noord en het moderniseren van de personeelstoiletruimte. Tevens is er verder gegaan met het vervangen van de TL verlichting door LED verlichting. Op het Vakcollege Rijnmond is een nieuw Priva systeem t.b.v. het airconet geïnstalleerd.

Voor de planning 2017 zijn met de locatiedirecties afspraken gemaakt over de in het MOP opgenomen activiteiten en de prioriteitsstelling daarvan. Voor de locaties Pieter Groen en het Vakcollege Rijnmond is o.a. de afspraak gemaakt om in het kader van de energie besparende maatregelen er verder zal worden gegaan met het vervangen van TL verlichting door LED verlichting.

Inkoopbeleid

In 2016 zijn er, in het kader van efficiency en kostenbeheersing, afspraken gemaakt om verschillende inkopen per locatie te centraliseren. Begin 2017 is het inkoopbeleidsplan aangepast aan de huidige wet- en regelgeving inzake Europese Aanbestedingen. In 2017 zal de aanschaf van de ICT-hardware Europees aanbesteed worden.

ICT

Afgelopen jaar is een overstap gemaakt naar iPad devices voor leerlingen. De stabiliteit, accuduur en goede bescherming (d.m.v. een goede hoes) hebben hiervoor aanleiding gegeven. De migratie van alle Office omgevingen voor office 365 is afgerond. Dat wil zeggen dat alle scholen in eenzelfde omgeving zitten. Zo kan er door meerdere vestigingen makkelijke samengewerkt worden in bv OneNote en SharePoint. Er is met de implementatie van het roosterprogramma Zermelo gestart. Dit is een totaaloplossing voor alle drie de scholen voor het rooster, formatieplanning, prognose en pakketkeuzes. Het Vakcollege Rijnmond en Limes starten met een nieuwe ICT-coördinator die meer samenwerking zoeken met de drie scholen samen. Zo kan er een bredere uitwisseling van digitale lessen plaatsvinden en meer gebruik gemaakt worden van elkaars expertise. Er wordt verder gezocht naar samenwerking met de gemeente m.b.t. het aanleggen van glasvezel internet. Dit is een must om in de toekomst over een betrouwbare infrastructuur te beschikken.

9. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

De stichting maakt deel uit van verschillende samenwerkingsverbanden. Op www.scholenopdekaart.nl staan alle relevante samenwerkingsverbanden uitgebreid beschreven. In dit jaarverslag doen we verslag van de belangrijkste ontwikkelingen in 2016.

- Stichting Perspectief

Het Andreas College is met zeven andere scholen aangesloten bij het samenwerkingsverband Perspectief. Perspectief is opgericht om krachten te bundelen als het gaat om verdere ontwikkeling en verbetering van het personeelsbeleid. Inmiddels zijn de activiteiten verbreed naar het onderwijs en het delen van kennis op de diverse beleidsterreinen. Het is verder uitgegroeid tot een waardevol netwerk. Binnen Perspectief bieden we ons personeel scholing die voor de scholen afzonderlijk buiten hun bereik ligt; verbeteren we gezamenlijk onze personeelszorg; voeren wij onderling visitaties uit ter bevordering van de onderwijskwaliteit; delen wij kennis op gebieden als financiën, ICT en leermiddelenbeleid.

- Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek

Het Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek is een stichting waarbij 9 schoolbesturen zijn aangesloten met totaal 18 vestigingen van de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio van het Samenwerkingsverband. De samenwerking heeft tot doel; de leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio op de scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband een passend onderwijsaanbod te bieden, dat gericht is op het behalen van een diploma of voorbereidt op een arbeidsplaats of toe te leiden naar een passende dagbesteding.

- Top Techniek in bedrijf

Rijnmond is aangesloten bij Top Techniek in bedrijf regio Leiden. De opzet van het initiatief is meer leerlingen te interesseren voor een technische opleiding in het Mbo en daarmee voor een afdeling techniek in het vmbo. Voor Pieter Groen geldt dat de ambitie onderschreven wordt om meer leerlingen met een TL-opleiding te interesseren voor een beroepsgerichte kwalificatie in de techniek.

- Platform vmbo/mbo/hbo ('Ons Platform')

Als partner van het Platform vmbo/mbo/hbo ('Ons Platform') heeft :

- Rijnmond met de roc's gewerkt aan nieuwe digitale intakeprocedure bij de overgang van vmbo naar mbo. Tevens is gewerkt aan een leerlingvolgsysteem, waarbij de definitieve inschrijving en acceptatie op de opleidingscentra digitaal teruggekoppeld wordt aan de scholen van VO.
- Rijnmond samen met de scholen van Ons Platform een beroepskeuze programma uitgewerkt voor leerlingen uit klas 3 in het vmbo. Doel is de keuze beter te begeleiden, zodat er een weloverwogen keuze gemaakt wordt en daarmee mogelijk voortijdig schoolverlaten voorkomen wordt. Ter ondersteuning van de keuzes zijn twee beroepenmanifestaties georganiseerd. Voor leerlingen uit de klassen 2 ter ondersteuning in de keuze voor de afdelingen en voor de klassen 3 en 4 ter ondersteuning van de keuzes richting het MBO.
- Pieter Groen ook met de roc's gewerkt aan de verbetering van de intakeprocedure bij de overgang van vmbo naar mbo. Tevens heeft Pieter Groen deelgenomen aan de bijeenkomsten van de werkgroep vmbo tl om daarmee een regionale afstemming te bewerkstelligen en projecten te kunnen aanbieden om leerlingen beter te motiveren en / of te ondersteunen bij het doen van een keuze.
- Pieter Groen neemt deel aan de vereniging van Entreprenasia t.b.v. het ondernemend leren.

10. Financiële zaken

10.1 Financiële positie en kengetallen

Binnen het VO zijn er afspraken gemaakt over de wijze waarop schoolbesturen hun financiële positie, aan de hand van een aantal kengetallen, kunnen analyseren, toetsen en bewaken. Met behulp van de onderstaande kengetallen en hun ontwikkeling in de tijd kunnen alle belanghebbenden binnen en buiten de Stichting Andreas College waaronder ook de Onderwijsinspectie het financieel beleid van de Stichting Andreas College volgen en toetsen. Vanaf 1 januari 2013 geldt er een apart toezichtkader voor het VO, in plaats van een gezamenlijk toezichtkader PO/VO. Het is ontwikkeld door de Inspectie, in overleg met de VO-raad. Het financiële toezicht is geïntegreerd in dit toezichtkader.

Vanaf het verslagjaar 2015 zijn de kengetallen waar de inspectie gebruik van maakt aangepast en opgenomen in het onderstaand overzicht onder de kolom "signaleringswaarden".

Vanaf 2017 volgt er een onderzoekskader dat door de Inspectie van het Onderwijs is opgesteld. Daarin is opgenomen dat in een vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen onderzoek wordt gedaan naar de kwaliteitszorg van het bestuur, het financieel beheer en de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen.

Door het financiële resultaat over 2016 van € 37.000,- negatief is de financiële positie van de Stichting College Andreas College iets gedaald. Voor het jaar 2017 is nog een tekort begroot van € 746.000,- waarna in 2018 een voorlopig positief resultaat wordt verwacht.

Aan de hand van de balans per 31 december 2016, de staat van baten en lasten 2016, de begroting 2017 en het meerjarenperspectief 2018-2020 zijn de volgende kengetallen berekend:

Overzicht kengetallen	* signalerings- waarden	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017**	Prognose 2018**	Prognose 2019**
Solvabiliteit II (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	< 30%	84%	86%	85%	85%	86%
Rentabiliteit (netto resultaat/totale baten)						
cumulatief laatste 3 jaar	< 0%	11,2%	2,7%	-2,4%	-3,9%	-1,8%
cumulatief laatste 2 jaar	< -5%	2,9%	1,9%	-4,5%	-3,7%	2,5%
laatste jaar	< -10%	2,1%	-0,2%	-4,3%	0,6%	1,9%
Weerstandsvermogen (eigen vermogen/totale baten)	< 5%	48%	49%	47%	46%	47%
Kapitalisatiefactor (balanstotaal minus gebouwen en terreinen/totale baten)		40%	42%	41%	42%	46%
Spaarliquiditeit		11%	14%	16%	16%	17%
Transactieliquiditeit		11%	9%	9%	9%	9%
Bufferliquiditeit (financiële buffer)		18%	19%	16%	17%	20%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa/ kortlopende schulden)	< 0,75	2,75	3,29	2,99	3,17	3,66
Huisvestingsratio (huisvestingslasten+ afschrijvingen lasten gebouwen en terreinen /totale lasten)	> 10%	6,5%	6,7%	6,5%	6,5%	6,5%

* betreft signaleringswaarden van de onderwijsinspectie voor haar financiële risicoanalyse.

** de jaren 2017 t/m 2019 zijn gebaseerd op de begroting 2017 en het meerjarenperspectief 2018-2020 waarbij de prognose cijfers voor 2016 zijn vervangen door de werkelijke cijfers 2016.

Solvabiliteit

In het algemeen kan vastgesteld worden dat de solvabiliteitspositie als positief mag worden beoordeeld en ruim boven de 30% norm is die de inspectie als ondergrens hanteert.

Rentabiliteit

De rentabiliteit hangt af van het resultaat over het boekjaar. Door het geringe negatieve resultaat over 2016 is het rentabiliteit percentage uitgekomen op -0,2%. Het meerjarenperspectief van de Stichting Andreas College is erop gericht om de rentabiliteit binnen de gestelde kaders te houden. Vanaf 2015 hanteert de inspectie ook een cumulatief rentabiliteit van de laatste 2 en 3 jaar.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan of de instelling in staat is financiële tegenslagen in de toekomst op te vangen. Het weerstandsvermogen steeg door de stijging van het eigen vermogen in verhouding tot de toename van de totale baten met 1 procentpunt tot 49%. Voor de komende jaren is het van belang het weerstandsvermogen op peil te houden.

Kapitalisatiefactor

Dit kengetal meet het bezit van de school ten opzichte van de totale baten. Voor een grote school als de Stichting Andreas College ligt de richtlijn op 35%. Voor 2016 kwam de kapitalisatiefactor uit op 42%. Wanneer het privaat vermogen van circa € 784.000 in mindering op het totale vermogen wordt gebracht, komt de kapitalisatiefactor uit op 37,7%.

Bij de beoordeling van de vermogenspositie wordt de kapitalisatiefactor gesplitst in 3 onderdelen namelijk:

1. Spaarliquiditeit, om de materiële vaste activa te kunnen vervangen, dient een deel van het kapitaal als spaarliquiditeit te worden aangemerkt.
2. Transactieliquiditeit, om de kortlopende schulden te kunnen betalen is transactieliquiditeit nodig.
3. Bufferliquiditeit, de bufferliquiditeit is nodig voor het afdekken van de (overige) risico's.

Het belangrijkste onderdeel van de kapitalisatiefactor is de bufferliquiditeit. Voor 2016 kwam de bufferliquiditeit uit op 19% en 15% wanneer het privaat vermogen in mindering wordt gebracht.

Risico's die niet direct met maatregelen beheerst kunnen worden, vormen het zogenaamde restrisico. Dit restrisico wordt gekwantificeerd tot een bedrag dat (mede)bepalend is voor de gewenste financiële positie, zijnde het buffervermogen. Een verdere toelichting op het risicomanagement is opgenomen onder paragraaf 7.4.3.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit, de financiële situatie beoordeelt op korte termijn, is verbeterd en gestegen naar 3,29 in 2016. De inspectie hanteert als ondergrens 0,75. Voor de Stichting Andreas College is de doelstelling een liquiditeit die zich beweegt in een bandbreedte van 1,0 tot 2,0 om zo doende eventuele incidentele tegenvallers beter op te kunnen vangen. Om de liquiditeitspositie te bewaken maakt de Stichting Andreas College een uitgebreide liquiditeitsplanning per maand voor het lopende jaar en een liquiditeitsplanning op hoofdlijnen voor de volgende 3 jaren. Ook het actieve meerjaren investeringsbeleid zorgt voor een goede bewaking van de liquiditeitspositie.

Huisvestingsratio

Vanaf 2015 heeft de inspectie voor de verhouding van de huisvestingslasten en de afschrijvingskosten gebouwen en terreinen t.o.v. de totale lasten een huisvestingsratio opgesteld met een signaleringgrens bij boven de 10%. De Stichting Andreas College blijft met ongeveer 6,7% in 2016 onder deze signaleringgrens.

10.2 Financiële gang van zaken in 2016

In 2016 is het resultaat uitgekomen op € 37.000, - negatief; dat betekent dat het vermogen van de Stichting Andreas College iets is afgenomen. Als gevolg van het begrote tekort voor het jaar 2017 zal het vermogen iets verder afnemen. De Stichting Andreas College streeft naar een sluitende begroting, zodat het vermogen voldoende is om in de toekomst eventuele financiële tegenslagen op te kunnen vangen.

Staat van baten en lasten

	Realisatie	Begroting	Realisatie	Verschil	Verschil
(in euro's x 1.000)	2016	2016	2015	t.o.v. Begroting	t.o.v. 2015
Rijksbijdragen	17.240	17.176	17.973	64	-733
Overige overheidsbijdragen en subsidies	0	0	0	0	0
Overige baten	960	705	769	255	191
Totaal baten	18.200	17.881	18.742	319	-542
Personeelslasten	14.716	14.540	14.802	176	-86
Afschrijvingen	696	732	693	-36	3
Huisvestingslasten	972	977	947	-5	25
Overige materiële lasten	1.876	2.027	1.950	-151	-74
Totaal lasten	18.260	18.276	18.392	-16	-132
Saldo baten en lasten	-60	-395	350	335	-410
Financieel baten en lasten	23	30	36	-7	-13
Totaal resultaat	-37	-365	386	328	-423

Over het verschil tussen begroting en de realisatie over 2015 valt het volgende op te merken:

Baten

De toename in baten t.o.v. de begroting is te verklaren door hogere rijksbijdragen uit een nagekomen prijsbijstelling voor de materiele bekostiging van 0,68% en een verhoging personele bekostiging met 0,30% toegekend om de hogere personele kosten die voorkomen uit het loonakkoord te dekken. Daarnaast vallen de overige baten hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer opbrengsten uit de ouderbijdragen, hogere bijdrage vanuit het samenwerkingsverband en baten uit eenmalige projecten.

De daling in baten t.o.v. de realisatie 2015 is voornamelijk het gevolg van de daling van het aantal leerlingen en de daarbij behorende bekostiging.

Lasten

De personeelslasten liggen per saldo ongeveer € 176.000, - boven de begroting 2016 en zijn € 86.000, - lager dan de exploitatie over 2015. De hogere personeelslasten zijn met name het gevolg van een aantal langdurige zieken docenten waardoor de kosten voor vervanging bij ziekte ongeveer € 100.000, - hoger uitkwamen dan begroot. Tevens is de pensioenpremie per 1 april 2016 verhoogd met 1%. Dit leidt over heel 2016 omgerekend tot een kostenstijging van ongeveer 0,3%. Deze extra kosten worden gecompenseerd d.m.v. hogere rijksbijdragen.

De afschrijvingslasten blijven t.o.v. de begroting € 36.000, - achter doordat een aantal investeringen later in het jaar zijn gerealiseerd en een aantal zijn doorgeschoven naar het komende jaar.

Voor 2016 waren de werkelijke huisvestingslasten per saldo ongeveer gelijk met de begroting. De overschrijding t.o.v. de realisatie 2015 is te verklaren doordat er in 2016 meer kosten voor de nieuwe huisstijl zijn gemaakt dan begroot.

De overige materiële lasten liggen per saldo € 151.000, - onder de begroting 2016 en € 74.000, - onder de exploitatie over 2015. De belangrijkste oorzaken t.o.v. de begroting zijn het lager uitvallen van de kosten voor contributies, werkweken, de leerlingenkantine en het nagenoeg niet besteden van de begrote post onvoorzien van € 52.000, -.

Balans per 31 december

(in euro's x 1.000)	2016	2015	Vershil
Materiële vaste activa	6.947	7.275	-328
Vorderingen	176	97	79
Liquide middelen	5.781	5.689	92
Totaal activa	12.904	13.061	-157
Eigen vermogen	8.868	8.904	-36
Voorzieningen	2.224	2.054	170
Kortlopende schulden	1.812	2.103	-291
Totaal passiva	12.904	13.061	-157

Doordat de investeringen over 2016 lager waren dan de jaarlijkse afschrijvingskosten is het saldo van de materiële vaste activa t.o.v. 2015 afgenomen. Het saldo van de vorderingen per 31 december 2016 is gestegen door o.a. het ESF project dat in 2017 afgerekend zal worden.

De voorzieningen zijn met € 170.000, - toegenomen door met name de voorziening groot onderhoud waar de onderhoudsuitgaven achterbleven t.o.v. de jaarlijkse dotatie en de hogere dotaties aan de diverse personeelsvoorzieningen.

De kortlopende schulden zijn met € 291.000, - afgenomen door o.a. het vervallen van de rekening courant verhouding met het VMBO-ROC Platform, de hogere eenmalige nog te betalen kosten per 31 december 2015 t.o.v. 2016 en doordat in 2015 onder de post "overlopende passiva" vooruit ontvangen extra middelen passend onderwijs van ongeveer € 120.000, - waren opgenomen.

De genoemde mutaties hebben samen met het negatieve resultaat over 2016 er toe geleid dat het saldo van de liquide middelen is toegenomen met € 92.000, -.

10.3 Treasury

De treasury is geregeld in een daartoe vastgesteld statuut dat medio 2013 werd vastgesteld. Alle financiële handelingen vinden plaats binnen de door de overheid vastgestelde regels. Als gevolg van de wijzigingen in de centrale directie en de nieuwe regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 is het treasurystatuut in november 2016 aangepast en vastgesteld.

Het beleid op het gebied van het beleggen en belenen wordt binnen de Stichting Andreas College geregeld via de treasury-commissie. Deze commissie adviseert het bestuur over alle elementen van het treasury-beleid. Alle overtollige liquide middelen worden, zoals ook in 2015, aangehouden op spaarrekeningen. De spaarrekeningen zijn vrij opneembaar.

10.4 Continuïteitsparagraaf

In haar brief 'versterking bestuurskracht onderwijs' kondigde de minister een aanpassing van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs aan, die onder andere de opname van een zogeheten 'continuïteitsparagraaf' in het jaarverslag verplicht stelt. Op 20 december 2013 is deze aanpassing in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs gepubliceerd. Zoals reeds aangekondigd dient in het jaarverslag gerapporteerd te worden over het financiële beleid en de verwachte effecten daarvan in de drie verslagjaren volgend op het verslagjaar. Dit betreft:

- Kengetallen (personeel per categorie en leerlingenaantallen)
- Balansramingen
- Ramingen van staat van baten en lasten
- Toelichtingen op deze onderdelen

Daarnaast dient er te worden gerapporteerd over de aanwezigheid en de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem en de belangrijkste risico's en onzekerheden. Ook dient het toezichthoudend orgaan verslag te doen over de wijze waarop zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over beleidsvraagstukken en de financiële problematiek.

10.4.1 Kengetallen m.b.t. de verwachte ontwikkeling van het personeelsbestand en het aantal leerlingen

Kengetal (stand 31/12)	Realisatie begroting prognose prognose			
	2016	2017 *	2018 *	2019 *
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur/ Management	3,0	3,0	3,0	3,0
- Personeel primair proces	135,9	133,6	130,9	130,5
- Ondersteunend personeel	61,9	60,4	59,8	59,5
Totale bezetting	200,8	197,0	193,7	193,0

Leerlingaantallen (exclusief vavo leerlingen)	realisatie begroting prognose prognose			
	2016	2017 *	2018 *	2019 *
Pieter Groen	1.137	1.137	1.162	1.193
Rijnmond	613	544	578	602
Limes	273	247	258	241
Totaal leerlingaantallen	2.023	1.928	1.998	2.036

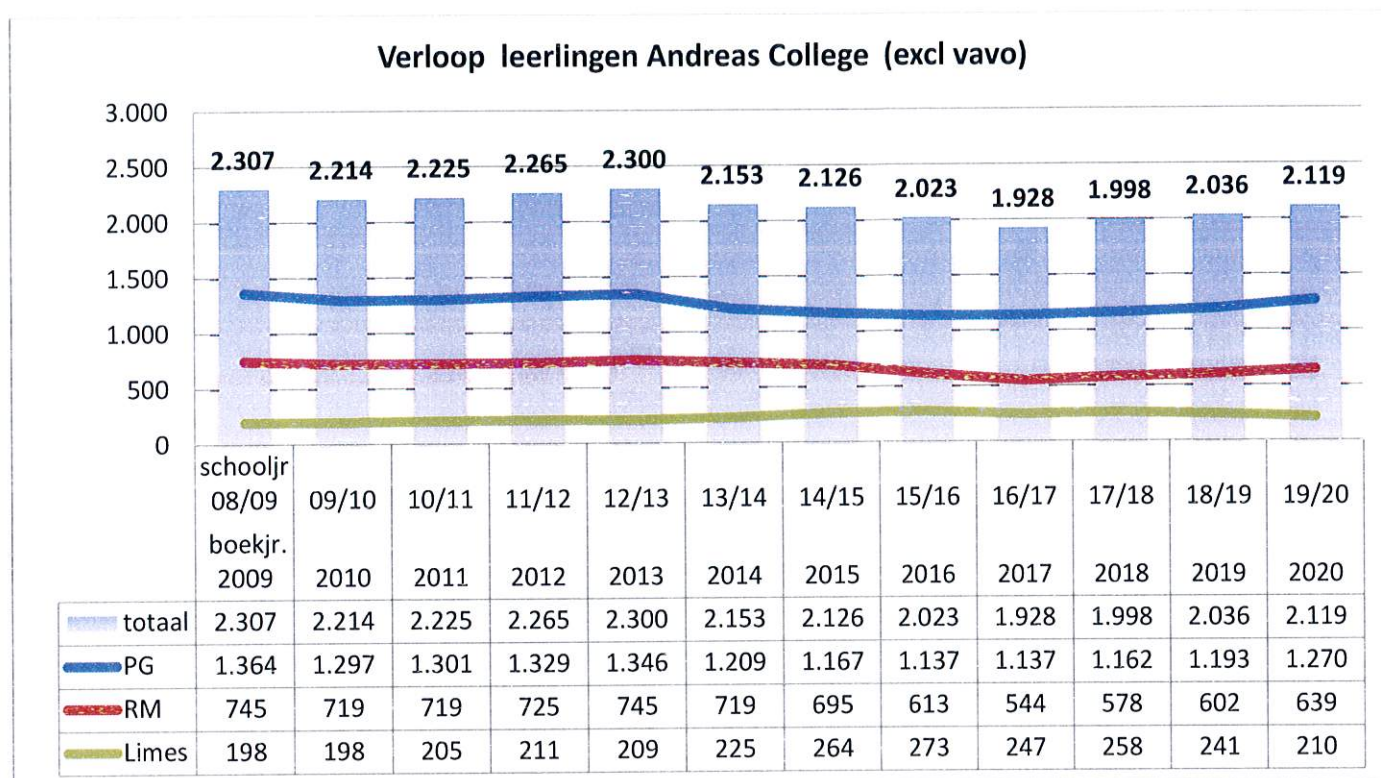
* Bron: Begroting 2017 en meerjarenperspectief 2018-2020

Ontwikkeling personele bezetting

In het meerjarenperspectief is de formatie van het schooljaar 2016/2017 als basis genomen en is vervolgens rekening gehouden met mutaties die vanuit de locatiedirecties zijn aangedragen. Door de terugloop van leerlingen zal de formatie in de komende jaren iets teruglopen. De opgenomen formatie is exclusief de formatie voor de tijdelijke vervanging bij ziekte.

Ontwikkeling van het aantal leerlingen

In de afgelopen jaren hebben wij voor het Andreas College het meerjarenperspectief gebaseerd op de prognose van Verus (voorheen de Besturenraad) en die van Limes Praktijkonderwijs gebaseerd op ervaringscijfers en inschatting van de locatiedirectie. Gezien de afwijkingen vanaf het schooljaar 2013/2014 is afgesproken dat de meerjaren prognose vanaf het schooljaar 2017/2018 tot en met het schooljaar 2019/2020 gebaseerd zal zijn op de realisatie van het schooljaar 2016/2017 en daarbij de ervaringscijfers en inschattingen van de locatiedirecties.

De bovenstaande grafiek toont het verloop van aantal leerlingen vanaf het schooljaar 2008/2009 onderverdeeld naar de drie locaties. Vanaf het schooljaar 2017/2018 betreft het een prognose.

10.4.2 Meerjarenprognose van de balans en de staat van baten en lasten

Balans per 31/12
(in euro's x 1.000)

	Realisatie 2016	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019
--	--------------------	------------------	------------------	------------------

Materiële vaste activa	6.947	6.708	6.443	6.000
Vorderingen	176	176	176	176
Liquide middelen	5.781	5.243	5.565	6.454
Totaal activa	12.904	12.127	12.184	12.630

Eigen vermogen	8.868	8.122	8.238	8.584
Voorzieningen	2.224	2.193	2.134	2.234
Kortlopende schulden	1.812	1.812	1.812	1.812
Totaal passiva	12.904	12.127	12.184	12.630

ter identificatie

 Van Ree Accountants

De meerjarenprognose van de balans is gebaseerd op de begroting 2017 en het meerjarenperspectief 2018-2020 waarbij de prognose cijfers voor 2016 zijn vervangen door de werkelijke cijfers 2016.

Onder de materiële vaste activa zijn de investeringen opgenomen zoals deze in het meerjarenperspectief tot en met 2020 zijn opgenomen als onderdeel van de begroting 2017. Doordat de investeringen in de komende jaren lager zijn dan de jaarlijkse afschrijvingskosten zal het saldo van de materiële vaste activa afnemen.

Het eigen vermogen is in 2016, als gevolg van een gering negatief resultaat van ongeveer € 37.000, -, afgenomen. Als gevolg van het begrote tekort in 2017 van € 746.000, - zal het eigen vermogen in 2017 verder teruglopen. Vanaf 2018 zal, als gevolg van de verwachte positieve resultaten voor 2018 en 2019, het eigen vermogen weer toenemen.

De post voorzieningen bestaat uit de voorziening grootonderhoud en de diverse personele voorzieningen zoals jubilea, basisbudget, eigen risico WW-verplichtingen en spaarverlof. De personele voorzieningen zijn in de berekening als constante factor meegenomen. De voorziening grootonderhoud wordt beïnvloed door de mutaties van het meerjaren onderhoudsplan. Voor de jaren 2017 en 2018 is de verwachting dat de uitgaven hoger zullen zijn dan de jaarlijkse dotaties waardoor het saldo van de voorzieningen in die jaren iets zal teruglopen. De vorderingen en de kortlopende schulden zijn in de berekening als constante factor meegenomen.

Staat van baten en lasten

(in euro's x 1.000)	Realisatie	Begroting	Prognose	Prognose
	2016	2017	2018	2019
Rijksbijdragen	17.240	16.389	17.025	17.264
Overige overheidsbijdragen en subsidies		0	0	0
Overige baten	960	941	918	892
Totaal baten	18.200	17.330	17.943	18.156
Personeelslasten	14.716	14.519	14.317	14.334
Afschrijvingen	696	725	720	715
Huisvestingslasten	972	909	909	910
Overige materiële lasten	1.876	1.929	1.887	1.857
Totaal lasten	18.260	18.082	17.833	17.816
Saldo baten en lasten	-60	-752	110	340
Financiële baten en lasten	23	6	6	6
Totaal resultaat	-37	-746	116	346

Het bovenstaande resultaatoverzicht laat t.o.v. het eerdere meerjarenperspectief in de jaarrekening 2015 een paar veranderingen zien. Voor 2016 is het resultaat uitgekomen op € 37.000, - negatief waar een begroot tekort was voorzien van € 365.000, -. De begroting 2017 komt uit op een tekort van € 746.000, - terwijl er in het eerdere meerjarenperspectief was uitgegaan van een tekort van € 525.000, -. De stijging van het tekort wordt met name veroorzaakt door de door hogere geraamde kosten voor vervanging van ziekte en het inzetten van meer formatie voor de extra klassen daar waar de instroom van leerlingen een ongunstig effect heeft op de klassengrootte. Voor 2018 is de verwachting dat het resultaat € 116.000, - positief gaat uitkomen, in het eerdere meerjarenperspectief was nog rekening gehouden met een positief resultaat van € 17.000, -.

10.4.3 Overige rapportages

Interne risicobeheersings- en controlesysteem.

Binnen de Stichting Andreas College kennen we een goed werkende planning-en-control-cyclus. In het najaar wordt een begroting voor het volgende jaar opgesteld en tevens een meerjarenperspectief voor de drie jaren daarop volgend waarbij tevens een doorrekening wordt gemaakt van de verwachte mutaties van het aantal leerlingen. Alle berekeningen zijn zowel op stichting niveau als op locatie niveau. Begrotingsverantwoordelijkheid is diep in de organisatie verankert.

Maandelijks vindt er een financiële analyse plaats van de exploitatie die met de begroting wordt vergeleken. Deze analyses worden ook verstrekt aan/besproken met de diverse budget verantwoordelijken. Met de drie vestigingen heeft de directeur-bestuurder en de controller gesprekken over de uitputting van de budgetten in relatie tot het gevoerde beleid. De Directeur-bestuurder praat hierover regelmatig met de Raad van Toezicht. Deze gesprekken hebben vooral als doel om sturing te geven op de gewenste resultaten.

De Stichting Andreas College heeft verder ook in 2016 op een aantal andere fronten aandacht besteed aan risicobeheersing:

- Kwaliteitsmanagement: gericht op kwaliteitsbeheersing van primaire en ondersteunende processen.
- Passend Onderwijs en zorgondersteuning: zorgstructuur op de locaties is verder doorgevoerd.
- Periodieke bespreking van de exploitatiecijfers in het perspectief van de feitelijke ontwikkelingen op stichting niveau in de periodieke auditcommissies en de Raad van Toezicht vergaderingen.
- Strategische financiële risicobeheersing: Inventariseren en delen van de belangrijkste risico's op de geijkte momenten van de planning & control cyclus (formatieplan en begroting).
- Jaarrekening op stichting niveau wordt besproken met de locatiedirecties, de financiële commissie van de GMR, de auditcommissie, Raad van Toezicht en de externe accountant.

Risicomanagement

Begin 2016 is de risico-inventarisatie voor de Stichting Andreas College geactualiseerd. Deze risico-inventarisatie laat zien dat de financiële risico's vooral betrekking hebben op de effecten van een daling van het aantal leerlingen. Gezien de forse daling van het aantal leerlingen in het schooljaar 2013/2014 is dit een reëel risico. Voor de overige risico's is een percentage van 5% ingeschat. De berekende benodigde bufferliquiditeit komt dan uit op ongeveer € 2.200.000,- (11,5%). Per 31 december 2016 kwam de bufferliquiditeit uit op 19% en 15% wanneer het privaat vermogen in mindering wordt gebracht. Met een bufferliquiditeit van 15% heeft de Stichting Andreas College een hoge bufferliquiditeit. Door het verwachte tekort in 2017 zal de bufferliquiditeit iets afnemen.

Financiële continuïteit en kengetallen

Voor het toezicht op de financiële continuïteit van de school maakt de Stichting Andreas College gebruik van een aantal kengetallen. Deze zijn opgenomen onder hoofdstuk 10.1 waarbij ook de door de Inspectie van het onderwijs gebruikte kengetallen zijn opgenomen en de daarbij behorende signaleringswaarden.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Voor de komende jaren spelen de volgende risico's voor de Stichting Andreas College. Daarachter opgenomen zijn de beheersingsmaatregelen.

Daling van de leerlinginstroom

De verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen (onderdeel 10.4.1.) laat voor 2017 nog een daling zien en een verwacht herstel vanaf het jaar 2018.

> Dit heeft direct invloed op de beschikbare *Lumpsum*-besteding en de formatie als geheel en is dan ook meegenomen in de begroting 2017 en de meerjaren prognose 2018-2020. Bij forse afwijkingen op de geraamde leerlingaantallen dienen vroegtijdig de financiële consequenties doorgerekend te worden om met de gewijzigde omstandigheden een overeenstemmend begrotingsevenwicht te realiseren. In het meerjarenperspectief dient flexibiliteit gezocht te worden in de formatie en materiele uitgaven zodat jaarlijkse(onvoorziene)fluctuaties in leerlingenaantallen zoveel mogelijk kunnen worden opgevangen. Flexibiliteit is te realiseren door het in stand houden van een flexibele ruimte in de formatie. Directie en locaties dienen beleid te voeren om te komen tot een meer flexibele formatieschil.

Klassengrootte en formatie

Vanaf het schooljaar 2015-2016 heeft, ondanks het positief aantal leerlingen bij de locatie Pieter Groen, de instroom van TTO leerlingen een ongunstig effect gehad op de klassengrootte waardoor er uiteindelijk twee kleinere TTO klassen zijn gerealiseerd met als gevolg dat de formatie hoger is uitgekomen dan verwacht. Voor de komende jaren kan dit effect zich naast de TTO klassen ook voordoen bij de 4havo klassen. Omdat het niet in te schatten is hoe de klassengrootte in de komende schooljaren zal ontwikkelen is er met een hiervoor benodigde nieuwe formatie-uitbreiding in de begroting dan ook nog geen rekening gehouden.

> In het meerjarenperspectief dient flexibiliteit gezocht te worden in de formatie zodat fluctuaties in klassengrootte zoveel mogelijk kunnen worden opgevangen. Flexibiliteit is te realiseren door het in stand houden van een flexibele ruimte in de formatie. Directie en locaties dienen beleid te voeren om te komen tot een meer flexibele formatieschil.

Vereenvoudiging besteding

De VO-raad en het ministerie van OCW hebben op hoofdlijnen overeenstemming bereikt over de vereenvoudiging van de bestedingssystematiek in het VO. De hoofdelementen van het nieuwe bestedingsmodel zijn een vaste voet per vestiging en een bedrag per leerling. Zoals de plannen nu zijn, komen er tarieven voor twee categorieën leerlingen: een wat hoger bedrag per leerling praktijkgericht (vmbo BB en KB) en een wat lager bedrag per leerling theoretisch (avo). Er zijn nog heel wat uitwerkpunten. Zo is er de vraag of iedere vestiging dezelfde vaste voet moet krijgen, of dat wordt gekozen voor een hoger bedrag voor de eerste vestiging van een bestuur. Dit laatste vanuit de gedachte dat er altijd vaste lasten zijn voor een bestuur, onafhankelijk van het aantal vestigingen. Uiteindelijk moet de uitwerking van deze punten leiden tot een wetsvoorstel en zal invoering van de vereenvoudiging waarschijnlijk per 1 januari 2018 plaatsvinden. Inmiddels is bekend gemaakt dat er een driejarige overgangsregeling komt die het verschil overbruggt tussen de oude en nieuwe besteding in stappen van steeds 25%.

Inmiddels is ook bekend gemaakt dat de verwachte invoerdatum is uitgesteld naar 1 januari 2019 en dat de overgangsperiode van drie naar vier jaar gaat. De vraag is of dit voldoende is voor besturen, die te maken krijgen met een stapeling van effecten, er fors op achteruit gaan. Er zal dan nog ook goed naar hun positie gekeken moeten worden of voor deze besturen aanvullende maatregelen nodig zijn.

Zoals in het bericht aangegeven kunnen besturen te maken krijgen met een stapeling van effecten. Voor de Stichting Andreas College is dit zeker het geval waarbij de volgende effecten een rol spelen:

- besteding van een (technisch) vmbo leerling daalt aanzienlijk (eerder gemeld door de KTS in een brief aan OCW).
- De huidige personele besteding voor het Vakcollege Rijnmond en Pieter Groen wordt nu toegekend volgens de hoogste schoolsoortgroep 4, met de vereenvoudiging valt de totale vergoeding aanzienlijk lager uit.

- De vaste vergoeding voor een vestiging van € 167.000, - is alleen (op basis van de laatste informatie) voor vestigingen welke meer dan 500 meter van elkaar liggen, voor het Vakcollege Rijnmond en Limes kan dit financiële gevolgen hebben ook omdat de financiële voordelen van een apart Brinnummer van Limes komt te vervallen.

Op basis van de huidige uitgangspunten en bekende gegevens zijn de financiële gevolgen voor de Stichting Andreas College aanzienlijk. De eerste berekening op basis van de 2016 cijfers laten een lagere bekostiging zien van ongeveer € 700.000, - wat ongeveer een daling van 4% is op de totale bekostiging.

> Gezien de grote financiële gevolgen voor de Stichting Andreas College is het van belang de knelpunten onder de aandacht te brengen van het ministerie OCW, de VO-raad en politieke partijen.

Wij zullen de ontwikkelingen nauwkeurig volgen om zo doende de financiële consequenties tijdig te signaleren.

Privacy reglement en datalekken

Per 1 januari 2016 is de Wet meldplicht datalekken van kracht geworden. Deze meldplicht houdt in dat organisaties, waaronder scholen, een melding moeten doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens, zodra zij een ernstig datalek hebben ontdekt. In sommige situaties moeten zij het datalek ook melden aan de mensen van wie de persoonsgegevens zijn gelekt. We spreken van een datalek wanneer iemand toegang heeft tot persoonsgegevens terwijl dat niet is toegestaan. Wanneer de eerdergenoemde melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens (voorheen het College Bescherming Persoonsgegevens) niet (tijdig) wordt gemeld, kan dit worden bestraft met forse boetes van maximaal € 810.000, - of zelfs een boete van 10 procent van de omzet van de organisatie.

Scholen maken in toenemende mate gebruik van digitale onderwijsmiddelen om het onderwijs te kunnen geven. Voorwaarde daarbij is wel dat er duidelijke afspraken gemaakt worden over de verwerking van persoonsgegevens. Het is daarom van belang dat scholen met alle ketenpartijen (leveranciers en aanbieders) die persoonsgegevens van met name leerlingen verwerken goede afspraken maken over het regelen van privacy. Om die reden hebben de PO- en VO-Raad met diverse partijen in het onderwijs, die gegevens verwerken, een convenant afgesloten, waarin afspraken zijn neergelegd over de privacy van de gegevens. Bij dit convenant hoort ook een model-bewerkerovereenkomst, die scholen kunnen gebruiken bij het maken van privacy afspraken met bewerkers van leerling gegevens.

Behalve de kans op imago-schade voor de school zijn er (financiële) risico's op vervolging, claims en/of boetes bij overtreding van bijvoorbeeld de privacy wetgeving.

>De Stichting Andreas College is begin 2017 gestart met het opstellen van een privacy reglement voor de gehele organisatie. Met de verschillende werkgroepen zal eerst geïnventariseerd worden welke gegevens voor welke doeleinden gebruikt worden(en op welke wijze) verwerkt en bewaard worden. Uiteindelijk zal er met een ontwikkeld modelhandboek privacy voor het voorgezet onderwijs een compleet privacyreglement voor het Andreas College opgesteld worden. Voor datalekken zal door het Andreas College een apart handboek opgesteld worden.

Rapportage toezichthoudend orgaan.

Onder paragraaf 2 van het bestuursverslag is het verslag van de Raad van Toezicht over 2016 opgenomen.

Jaarrekening 2016

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.

A.1.0 Grondslagen voor waardering

Algemeen

De jaarrekening 2016 is opgesteld conform de verslaggeving vereisten die zijn vastgelegd in de Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660) en het Burgerlijk Wetboek (BW 2, titel 9).

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

De Stichting Andreas College kent twee verbonden partijen, te weten; Samenwerkingsverband VMBO-ROC Platform en het Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek.

Vergelijkende cijfers

In de jaarrekening zijn enkele posten gereclassificeerd. De ter vergelijking opgenomen cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met ontvangen investeringssubsidies onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Hier onder worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven, tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld. De activeringsdrempel die wordt toegepast is € 600.

Categorie	termijn in maanden	percentage per jaar	Categorie	termijn in maanden	percentage per jaar
Gebouwen			Schoolmeubilair	180	6,66%
- Permanent	360	3,33%	Kantoormeubilair	120	10,00%
- Semi-permanent	240	5,00%	Smartboards en beamers	84	14,29%
- Noodlokalen	180	6,66%	Audio apparatuur	60	20,00%
Installaties en machines	120	10,00%	ICT-middelen	60	20,00%
			ICT-middelen (laptops/tablets)	48	25,00%

Vorderingen

De overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij aanwendbare gedeelte van het eigen vermogen. Aan dit gedeelte van het eigen vermogen is noch door het bestuur, noch door een derde, een bestedingsbeperking verbonden.

De algemene reserve is opgebouwd uit exploitatieoverschotten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve is het gedeelte van het eigen vermogen waaraan het bestuur een specifieke bestemming heeft gegeven.

Publieke middelen

Publieke middelen zijn gelden verkregen ten laste van de rijksbegroting of anderszins uit hoofde van bij of krachtens de wet ingestelde heffingen verkregen gelden, alsmede de opbrengsten daarvan, waarover een instelling de beschikking heeft gekregen om de wettelijke taak te verrichten (zie artikel 1 Regeling beleggen en belenen voor instellingen voor onderwijs en onderzoek).

Private middelen

Alle overige gelden niet zijnde publieke middelen waarover een instelling beschikt.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn op balansdatum geldende verplichtingen.

De voorziening voor onderhoud is bestemd voor het uitvoeren van het meerjaren onderhoudsplan voor de gebouwen van de Stichting Andreas College. De voorziening is berekend door de totaal begrote lasten te delen door het aantal jaren waarin dit onderhoud zal worden gerealiseerd.

De voorzieningen voor spaarverlof en het basisbudget zijn bestemd voor de vervanging van diegene die van deze regelingen gebruik maken. Deze voorzieningen zijn berekend door de uren per medewerker te vermenigvuldigen met de in de CAO vermelde bedragen per functie.

De voorziening voor jubileumgratificaties is bestemd om aan de verplichtingen voor jubileumgratificaties voor het huidige personeel te kunnen voldoen en is berekend door het maken van een schatting aan de hand van het huidige personeelsbestand.

Kortlopende schulden

Hieronder zijn opgenomen de op de balansdatum vaststaande verplichtingen tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar.

De geormerkte rijksbijdragen worden als baten verantwoord voor zover ten laste van de betreffende toekenning lasten zijn gerealiseerd. Het nog te besteden deel van de ontvangen geormerkte rijksbijdragen wordt verantwoord onder de kortlopende schulden, overlopende passiva.

De stichting heeft een toegezegde-pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds APG. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de "verplichting aan de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Ultimo 2016 (en 2015) waren er voor de vereniging geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

A 1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(Na resultaatbestemming)

	<u>2016</u>		<u>2015</u>	
	€	€	€	€
1 Activa				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	6.946.587		7.274.516	
	<hr/>		<hr/>	
<u>Totaal vaste activa</u>		6.946.587		7.274.516
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen	176.118		97.190	
1.7 Liquide middelen	<u>5.781.188</u>		<u>5.689.390</u>	
<u>Totaal vlottende activa</u>		<u>5.957.306</u>		<u>5.786.580</u>
<u>Totaal activa</u>		<u>12.903.893</u>		<u>13.061.096</u>
2 Passiva				
2.1 Eigen vermogen		8.867.378		8.904.104
2.2 Voorzieningen		2.224.337		2.054.367
2.4 Kortlopende schulden		1.812.178		2.102.625
		<hr/>		<hr/>
<u>Totaal passiva</u>		<u>12.903.893</u>		<u>13.061.096</u>

A 1.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	17.239.621		17.175.500		17.972.702	
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	0		0			
3.5 Overige baten	<u>960.424</u>		<u>705.000</u>		<u>769.212</u>	
Totaal baten		18.200.045		17.880.500		18.741.914
Lasten						
4.1 Personeelslasten	14.715.798		14.539.500		14.802.531	
4.2 Afschrijvingen	696.363		732.000		692.624	
4.3 Huisvestingslasten	972.030		977.400		947.270	
4.4 Overige lasten	<u>1.875.763</u>		<u>2.026.900</u>		<u>1.949.917</u>	
Totaal lasten		18.259.954		18.275.800		18.392.342
Saldo van baten en lasten		-59.909		-395.300		349.572
5 Financiële baten en lasten	<u>23.183</u>		<u>30.000</u>		<u>36.449</u>	
		23.183		30.000		36.449
Totaal resultaat		<u><u>-36.726</u></u>		<u><u>-365.300</u></u>		<u><u>386.021</u></u>

A 1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
<i><u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u></i>				
Saldo van baten en lasten		-59.909		349.572
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	696.363		692.623	
- mutaties voorzieningen	169.970		380.030	
- overige mutaties	0		0	
		<u>866.333</u>		<u>1.072.653</u>
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	-78.928		91.564	
- schulden	-290.446		388.466	
		<u>-369.374</u>		<u>480.030</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		437.050		1.902.255
Ontvangen interest	23.183		36.449	
Betaalde interest	0		0	
Buitengewoon resultaat	0		0	
		<u>23.183</u>		<u>36.449</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>460.233</u>		<u>1.938.704</u>
<i><u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u></i>				
Investerings in materiële vaste activa	-368.433		-276.660	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-368.433</u>		<u>-276.660</u>
<i><u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u></i>				
Nieuw opgenomen leningen	0		0	
Aflossing langlopende schulden	0		0	
		<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>0</u>		<u>0</u>
Mutaties liquide middelen		<u>91.798</u>		<u>1.662.042</u>

A 1.4 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

	Aanschaf- prijs 1-1-2016	Cumula- tieve afschrijv. 1-1-2016	Boek- waarde 1-1-2016	Inves- teringen 2016	Des- Inves- teringen 2016	Afschrij- vingen 2016	Cumula- tieve afschrijv. 31-12-2016	Boek- waarde 31-12-2016
	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2 Materiële vaste activa								
1.2.1 Gebouwen en terreinen	7.530.947	2.025.371	5.505.576		0	258.883	2.284.254	5.246.693
1.2.2 Inventaris en apparatuur	4.223.922	2.454.982	1.768.940	368.433	0	437.480	2.892.462	1.699.894
totaal	11.754.869	4.480.353	7.274.516	368.433	0	696.363	5.176.716	6.946.587

Voor de afschrijvingspercentages verwijzen wij u naar pagina met de waarderingsgrondslagen vaste activa.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	32.815	13.340
1.5.7 Overige vorderingen	28.972	31.473
1.5.8 Overlopende activa	116.661	55.650
1.5.9 Af: voorziening verwachte oninbaarheid	-2.330	-3.273
	<u>176.118</u>	<u>97.190</u>
Uitsplitsing		
1.5.7.1 Personeel	0	366
1.5.7.2 Overige	<u>28.972</u>	<u>31.107</u>
<u>Overige vorderingen</u>	<u>28.972</u>	<u>31.473</u>

Onder de overige vorderingen zijn de nog te ontvangen rente inkomsten opgenomen van €23.182, - in 2015 was dit € 31.106, -. Onder de overlopende activa zijn in 2016 de vooruitbetaalde kosten van het ESF project opgenomen voor een bedrag van € 61.856, -. In 2015 was dit € 42.577, - voor het ESF project.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	6.010	5.237
1.7.2 Tegoeden op bankrekeningen	5.775.178	5.684.153
1.7.3 Deposito's	<u> </u>	<u> </u>
	<u>5.781.188</u>	<u>5.689.390</u>

Voor een uitgebreide toelichting op de mutatie in de liquide middelen verwijzen wij u naar het kasstroomoverzicht van deze jaarrekening.

	Resultaat		Overige	Stand per 31-12-2016	
	Stand per 1-1-2016	2016	2016	mutaties	Stand per 31-12-2016
	€	€	€	€	€
2.1.1.1 Algemene reserve privaat	783.920	0			783.920
2.1.1.2 Algemene reserve publiek	7.671.712	-36.726	0		7.634.986
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)					
Bestemmingsreserve personeel	<u>448.472</u>				<u>448.472</u>
	448.472				448.472
	<u>8.904.104</u>	<u>-36.726</u>	<u>0</u>		<u>8.867.378</u>

De algemene reserves zijn bestemd voor het opvangen van de gebruikelijke bedrijfsrisico's op de korte en middellange termijn alsmede voor het ontwikkelen van nieuw onderwijsbeleid voor zover dit niet kan worden gefinancierd uit de reguliere baten van de stichting.

De bestemmingsreserve personeel is bestemd voor het opvangen van bijzondere verschillen tussen de personele bekostiging via het Ministerie van OCenW en de betaalde salariskosten voor het personeel van de Stichting Andreas College.

2.2 Voorzieningen	Stand		Onttrek-		Stand	Kortlop-	Langlo-
	per	Dotaties	kingen	Vrijval	per	pende	pende
	1-1-2016	2016	2016	2016	31-12-2016	deel < 1 jr.	deel > 1 jr
	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen							
Spaarverlof	364.900	55.895		141.625	279.170	27.917	251.253
Eigen risico WW-verplichtingen	17.800	56.587			74.387	7.439	66.948
Basisbudget	167.833	6.013			173.846	17.385	156.461
Jubileumgratificaties	163.592	624			164.216	16.422	147.794
2.2.3 Overige voorzieningen							
Groot onderhoud gebouwen	1.340.242	421.000	228.524		1.532.718	153.272	1.379.446
	<u>2.054.367</u>	<u>540.119</u>	<u>228.524</u>	<u>141.625</u>	<u>2.224.337</u>	<u>222.434</u>	<u>2.001.903</u>

Voor het eigen risico deel (25%) van de WW-verplichtingen, 75% van de uitkeringskosten wordt collectief via DUO verrekend, is een voorziening gevormd voor de verwachte toekomstige financiële verplichtingen.

In 2015 is de seniorenregeling (BAPO) vervallen. Daarvoor is een nieuwe regeling in de plaats gekomen voor alle medewerkers, die hen in staat stelt keuzes te maken die passen bij hun levensfase en persoonlijke situatie. Met deze regeling krijgt iedere werknemer per schooljaar de beschikking over maximaal 50 klokuren (persoonlijk budget) die aangewend kunnen worden voor verlof, werkdrukvermindering of bepaalde doelbestedingen in geld. Vanaf 1 augustus 2015 is hiervoor de voorziening basisbudget opgenomen.

De voorziening voor jubileumgratificaties is gevormd om de kosten te betalen voor toekomstige jubileumgratificaties. De voorziening is berekend op basis van inschattingen van de kans dat personeelsleden in aanmerking komen voor deze uitkeringen.

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van uitgaven voor planmatig groot onderhoud en is onderbouwd door een onderhoudsplan, vertaald naar financiële effecten.

2.4 Kortlopende schulden	2016		2015	
	€	€	€	€
2.4.3 Crediteuren		114.361		144.791
2.4.7.1 Loonheffing	553.601		519.827	
2.4.7.2 Omzetbelasting	5.611		8.680	
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	<u>144.799</u>		<u>139.802</u>	
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		704.011		668.309
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen		154.346		161.367
2.4.9 Overige kortlopende schulden		104.274		390.390
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies OCW	47.509		25.784	
2.4.10.5 Vakantiegeld en -dagen	638.976		536.605	
2.4.10.8 Overige overlopende passiva	<u>48.701</u>		<u>175.379</u>	
2.4.10 Overlopende passiva		735.186		737.768
		<u>1.812.178</u>		<u>2.102.625</u>

De overige kortlopende schulden zijn in 2016 t.o.v. 2015 gedaald door o.a. het vervallen van de rekening courant verhouding met het VMBO-ROC Platform en de hogere eenmalige nog te betalen kosten per 31 december 2015 t.o.v. 2016. Onder de vooruit ontvangen subsidies OCW zijn de saldo's van de vooruit ontvangen subsidies over het schooljaar 2016/2017 en 2015/2016 opgenomen. De daling van de overige overlopende passiva wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2015 vooruit ontvangen extra middelen passend onderwijs van € 119.336, - waren opgenomen.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (RJ 660 model G)

G.1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk/datum	bedrag van de toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet afgerond
Subsidie studieverlof	diverse / 2015	22.434,60	22.434,60	X	
Subsidie studieverlof	777283-1/ 20-9-2016	6.389,28	6.389,28		X
Subsidie studieverlof	777294-1/ 20-9-2016	12.026,88	12.026,88		X
Subsidie zij-instroom	778287-1/ 20-10-2016	20.000,00	20.000,00		X
Subsidie zij-instroom	788288-2/ 20-12-2016	20.000,00	20.000,00		X
		<u>80.850,76</u>	<u>80.850,76</u>		

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De Stichting Andreas College huurt een aantal kopieerapparaten voor de diverse locaties. Als gevolg van financieel voordeel zijn de contracten opgegaan in een mantelcontact voor een periode van 6 jaar voor ongeveer € 42.000 per jaar.

Het Vervangingsfonds is met ingang van 1 januari 2006 opgeheven. Met de Perspectiefscholen is een Stop-loss verzekering afgesloten, waaraan het Andreas College deelneemt. In het geval dat de vervangingskosten meer gaan bedragen dan 4 % van de loonkosten zullen deze kosten op de bovengenoemde verzekering worden verhaald. De vervangingskosten over het verslagjaar zijn onder de genoemde 4 % van de loonkosten gebleven. Er wordt derhalve geen beroep op de Stop-loss verzekering gedaan.

De vereniging is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Naast de betalingen van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premies kent de vereniging geen andere verplichtingen.

Op grond van de regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs wordt een vordering op OCW opgenomen ter hoogte van de op balansdatum bestaande schuld aan het personeel inzake de tot en met december opgebouwde vakantie-aanspraken én de op balansdatum verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing over de maand december, met een voorgeschreven maximum van 7,5% over de personele bekostiging. (De schuld op balansdatum bedraagt € 1.303.878. Het maximale bedrag dat als vordering kan worden opgenomen, bedraagt € 1.036.065.

A 1.5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2016

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.1 Rijksbijdragen						
3.1.1 Rijksbijdrage OCW		14.073.293	14.013.000		16.891.832	
Geormerkte OCW subsidies		0	0		0	
Niet-geormerkte OCW subsidies	1.254.143		1.260.500		1.380.870	
3.1.2 Overige subsidies OCW		1.254.143	1.260.500		1.380.870	
3.1.3 Ontvangen doorbetalingen						
Rijksbijdrage SWV		1.912.185	1.902.000		0	
		<u>17.239.621</u>	<u>17.175.500</u>		<u>18.272.702</u>	

De werkelijke rijksbijdragen OCW voor 2016 zijn t.o.v. van de begroting gestegen. Dit is voornamelijk het gevolg van de nagekomen prijsbijstelling voor de materiele bekostiging van 0,68% en de verwachte verhoging personele bekostiging met 0,30%, hier tegenover staan hogere loonkosten. De daling van de rijksbijdragen t.o.v. 2015 wordt veroorzaakt door de daling van het aantal leerlingen en de daarbij behorende bekostiging.

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.5 Overige baten						
3.5.1 Verhuur		30.930	25.000		25.344	
3.5.2 Detachering personeel		141.597	100.000		117.482	
3.5.5 Ouderbijdragen		408.002	350.500		360.435	
3.5.6 Overige		379.895	229.500		265.951	
		<u>960.424</u>	<u>705.000</u>		<u>769.212</u>	

De overige baten zijn per saldo hoger dan de begroting en het jaar 2015. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer opbrengsten uit detachering van personeel en administratieve dienstverlening, meer ontvangen ouderbijdragen, hogere bijdrage vanuit het samenwerkingsverband en inkomsten uit eenmalige projecten (o.a. project " De blik vooruit").

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.1 Personeelslasten						
Bruto lonen en salarissen	11.510.914		11.205.115		11.360.880	
Sociale lasten	1.465.105		1.426.183		1.442.371	
Pensioenpremies	<u>1.348.526</u>		<u>1.312.702</u>		<u>1.422.150</u>	
4.1.1 Lonen en salarissen		14.324.545		13.944.000		14.225.401
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	77.605		227.000		249.323	
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	62.026		51.000		49.049	
4.1.2.3 Overige	<u>273.967</u>		<u>302.500</u>		<u>279.362</u>	
4.1.2 Overige personele lasten		413.598		580.500		577.734
4.1.3 Af: uitkeringen en doorberekeningen		<u>-22.345</u>		<u>15.000</u>		<u>-604</u>
		<u>14.715.798</u>		<u>14.539.500</u>		<u>14.802.531</u>

De personeelslasten liggen per saldo ongeveer € 176.000, - boven de begroting 2016 en ongeveer € 87.000, - onder de exploitatie over 2015. De belangrijkste overschrijdingen t.o.v. de begroting 2016 zijn:

- hogere kosten voor vervanging bij ziekte van ongeveer € 100.000,-;
- De pensioenpremie is per 1 april 2016 opgehoogd met 1%. Dit leidt over heel 2016 gerekend tot een kostenstijging van ongeveer 0,3% ad € 45.000, - Deze extra kosten worden gecompenseerd d.m.v. hogere rijksbijdragen.

Per 31 december 2016 was de totale formatie 200,8 fte's. (2015: 203,3 fte's)

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa						
4.2.2.1 Gebouwen en verbouwingen	258.883		274.000		256.842	
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	<u>437.480</u>		<u>458.000</u>		<u>435.782</u>	
		<u>696.363</u>		<u>732.000</u>		<u>692.624</u>

Doordat een aantal investeringen later in het jaar zijn gerealiseerd en een aantal is doorgeschoven naar het komende jaar vallen de werkelijke afschrijvingskosten lager uit dan begroot.

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur		13.987		12.000		16.479
4.3.2 Verzekeringen		4.497		4.400		4.469
4.3.3 Onderhoud		165.087		164.500		185.265
4.3.4 Energie en water		216.613		260.000		217.531
4.3.5 Schoonmaakkosten		55.354		66.000		63.716
4.3.6 Heffingen		3.854		12.500		11.458
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud		421.000		421.000		421.000
4.3.8 Overige		<u>91.638</u>		<u>37.000</u>		<u>27.352</u>
		<u>972.030</u>		<u>977.400</u>		<u>947.270</u>

Per saldo zijn de werkelijke huisvestingskosten ongeveer gelijk gebleven met de begroting. De energiekosten waren uiteindelijk lager dan begroot maar daar tegenover zijn onder de overige huisvestingskosten eenmalige kosten opgenomen voor de nieuwe huisstijl voor zowel binnen als buiten, deze waren niet volledig begroot.

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.4 Overige lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten		545.971		536.500		522.570
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur		166.770		155.700		169.193
4.4.2.2 Leer- en hulpmiddelen		<u>722.938</u>		<u>715.000</u>		<u>728.861</u>
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen		889.708		870.700		898.054
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen		0		1.000		0
4.4.4.1 Contributies en abonnementen		66.634		80.000		81.180
4.4.4.2 Werkweken en excursies		186.520		230.500		185.196
4.4.4.3 Kosten kantine		56.019		85.000		68.829
4.4.4.4 Doorbetaalde VAVO-subsidie ROC		40.078		60.000		55.027
4.4.4.5 Diversen		<u>90.833</u>		<u>163.200</u>		<u>142.061</u>
4.4.4 Overige kosten		<u>440.084</u>		<u>618.700</u>		<u>532.293</u>
Totaal overige materiële lasten		<u>1.875.763</u>		<u>2.026.900</u>		<u>1.952.917</u>

De overige materiële lasten liggen per saldo € 150.000 onder de begroting 2016 en € 77.000 onder de exploitatie over 2015. De belangrijkste oorzaak t.o.v. de begroting 2016 is dat de begrote post onvoorzien ad € 52.000 niet is aangewend. Daarnaast vallen op de diverse onderdelen de uitgaven lager uit dan begroot.

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2016		2015	
	€	€	€	€
Controle van de jaarrekening	15.730		15.735	
Andere controlewerkzaamheden				
Fiscale advisering	7.579		1.534	
Andere niet-controlediensten			0	
		<u>23.309</u>		<u>17.269</u>

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
5. Financiële baten en lasten						
5.1 Rentebaten	<u>23.183</u>		<u>30.000</u>		<u>36.449</u>	
		23.183		30.000		36.449
5.5 Rentelasten						
		<u>0</u>		<u>0</u>		<u>0</u>
		<u>23.183</u>		<u>30.000</u>		<u>36.449</u>

Als gevolg van de lage rentestand zijn de rente inkomsten uiteindelijk iets lager uitgevallen dan begroot.

A 1.6 VERBONDEN PARTIJEN

Naam:	Juridische vorm:	Statutaire zetel:	Code activiteiten:	Art 2:403 BW	Deelname	Consolidatie
Samenwerkingsverband VMBO-ROC Platform	Samenwerking	Leiden	4 (overig)	nvt	nvt	nvt
Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek	Stichting	Katwijk ZH	4 (overig)	nvt	nvt	nvt

De Stichting Andreas College heeft geen beslissende zeggenschap in het financiële en operationele beleid van de Samenwerkingsverbanden.

A 1.7 WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

1.7.1: WNT-verantwoording 2016

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Stichting Andreas College van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse D.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	2
Gewogen aantal onderwijssoorten	4
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>10</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor de Stichting Andreas College is € 140.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de [Raad van Toezicht / andere naam toezichthoudend orgaan] bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende (gewezen) topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.*

	2016	2016	2015	2015
Naam	J.A.Stevens	P.van der Laan	J.A.Stevens	P.van der Laan
Functiegegevens	Directeur- bestuurder	Adviseur	Directeur- bestuurder	Adviseur
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/08	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,7	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 140.000	€ 93.333	€ 178.000	€ 178.000
Bezoldiging				
Beloning	€ 117.791	€ 74.316	€ 108.683	€ 102.336
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 5.500	€ 0	€ 5.500	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.475	€ 9.512	€ 15.907	€ 14.831
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 138.766</i>	<i>€ 83.828</i>	<i>€ 130.090</i>	<i>€ 117.167</i>
-/- onverschuldigd betaald bedrag				
Totaal bezoldiging	€ 138.766	€ 83.828	€ 130.090	€ 117.167

ter identificatie

 Van Ree Accountants

Ic. Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	W.Korndorffer	L.C.Vooijs	D.van der Oever	A. van den Eijkel	C.P. van Dijk
Functie	voorzitter	lid	lid #	lid	lid
Gegevens 2016					
Duur dienstverband	1/1 - 1/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 -1/7	19/4 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 19.250	€ 14.000	€ 14.000	€ 7.000	€ 9.917
Bezoldiging					
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>
-/- onverschuldigd betaald bedrag					
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gegevens 2015					
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging 2015					
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Totaal bezoldiging 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

Dhr. D van den Oever is per 13-12-2016 benoemd tot voorzitter.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

3a. Bezoldiging of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

	2016	2015
Functie	locatie directeur	locatie directeur
Duur dienstverband	1/1 - 31/3	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,25	1,0
Bezoldiging		
Beloning	€ 44.938	€ 83.740
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 688	€ 2.750
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.852	€ 12.071
Totaal bezoldiging	€ 48.478	€ 98.561
Individueel WNT-maximum bezoldiging	€ 44.505	€ 178.000

De overschrijding van het bezoldigingsmaximum met € 3.973,- is veroorzaakt door de afrekening van het opgebouwde spaarverlof en de gespaarde uren van de basisbudgetregeling bij het vrijwillig ontslag op 31-3-2016.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. te Katwijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het

voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Alphen aan den Rijn, 29 mei 2016

Van Ree Accountants

w.g.

drs. J. Bergman RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van

controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

OVERIGE GEGEVENS 2 - RESULTAATBESTEMMING 2016

	2016	
	€	€
Nettoresultaat over het jaar 2016		-36.726
<i>Bestemming van het resultaat:</i>		
Toevoeging aan het verenigingsvermogen		0
Aanwending van de bestemmingsreserve personeel		0
Toevoeging aan de algemene reserve	-36.726	
		<u>-36.726</u>

OVERIGE GEGEVENS 3 - GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermeld moeten worden voor de beoordeling van de in deze jaarrekening gepubliceerde cijfers.